O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

Buzoq go‘shti standarti. Tana go‘shtlari va bo‘laklari

(UNECE Standard for Veal Meat Carcases and Cuts- 2011, IDT)

Rasmiy nashr

O‘zbekiston standartlar instituti
Toshkent

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

So‘zboshi

1 O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan **ISHLAB CHIQILDI.**

2 O‘zbekiston standartlar institutining 2026-yil 28-iyuldagi 27/XSt-26-sonli buyrug‘i bilan **TASDIQLANDI.**

3 Ushbu standart “UNECE Standard for Veal Meat Carcases and Cuts:2011” xalqaro standartiga aynan o‘xshash.

4 DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu milliy standart va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida chop etiladi.

Ushbu standartni O‘zbekiston hududida rasmiy tarqatishning mutlaq huquqi
O‘zbekiston standartlar institutiga tegishlidir.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

IZOH

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari sifati standartlari bo‘yicha Ishchi guruh

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Yevropa Iqtisodiy Komissiyasi (UNECE)ning Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari sifati standartlari bo‘yicha Ishchi guruhi tomonidan ishlab chiqilgan tijorat sifati standartlari xalqaro savdoni yengillashtirish, yuqori sifatli mahsulot ishlab chiqarishni rag‘batlantirish, rentabellikni oshirish hamda iste’molchilar manfaatlarini himoya qilishga xizmat qiladi. UNECE standartlaridan hukumatlar, ishlab chiqaruvchilar, savdogarlar, import qiluvchilar va eksport qiluvchilar, shuningdek boshqa xalqaro tashkilotlar foydalanadilar. Ushbu standartlar yangi uzilgan meva va sabzavotlar, quruq va quritilgan mahsulotlar, urug‘lik kartoshka, go‘sht, kesilgan gullar, tuxum va tuxum mahsulotlarini o‘z ichiga olgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining keng turini qamrab oladi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining har qanday a’zosi Ishchi guruh faoliyatida teng huquqli asosda ishtirok etishi mumkin. Qishloq xo‘jaligi standartlari haqida batafsil ma’lumot olish uchun quyidagi veb-saytga tashrif buyuring:

<www.unece.org/trade/agr>.

“Buzoq go‘shti. Tana go‘shtlari va bo‘laklari” bo‘yicha yangi standart ECE/TRADE/C/WP.7/2011/6 hujjati asosida ishlab chiqilgan, qayta ko‘rib chiqilgan va Ishchi guruhning oltmish yettinchi sessiyasida qabul qilingan.

Ushbu standartni talqin qilish yoki qo‘llashda tushunmovchiliklar yuzaga kelganda standartning asli yozilgan tillarining biridan foydalanish tavsiya etiladi.

STANDARTLAR INSTITUTI.#HMJ5EPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

MINNATDORCHILIK

BMT ushbu nashrni tayyorlash jarayonida quyidagi delegatsiyalarning hissasini alohida e’tirof etadi: Argentina, Avstraliya, Xitoy, Yevropa Ittifoqi, Fransiya, Vengriya, Niderlandiya, Polsha, Rossiya Federatsiyasi, Slovakiya va Amerika Qo‘shma Shtatlari.

Shuningdek, BMT ushbu standartning birinchi nashrini tayyorlashdagi alohida hissasi hamda mazkur nashr uchun fotosuratlarni taqdim etgani uchun Fransiya delegatsiyasiga o‘zining alohida minnatdorchiligini bildiradi.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Mundarija

1	Kirish	1
2	Minimal talablar	2
3	Xaridor tomonidan belgilanadigan talablar	3
4	Buzoq go‘shti bo‘yicha xaridor talablari uchun UNECE kodi	14
5	Tanalar va go‘sht bo‘laklarining tavsifi	15
I Ilova Kodlashtirish tizimi		52
II Ilova Manzillar		57

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

Buzoq go‘shti standarti. Tana go‘shtlari va bo‘laklari

Стандарт на телятину. Туши и отрубы

Standard veal meat carcases and cuts

Amalga kiritish sanasi: 1.08.2026-yil

1 Kirish

1.1 Go‘sht mahsulotlari uchun BMT standartlari

Go‘sht mahsulotlari uchun BMT standartlarining maqsadi xaridor va sotuvchi o‘rtasida foydalanish uchun xalqaro tilni tavsiya etish orqali savdoni yengillashtirishdan iborat. Ushbu terminologiya xalqaro savdoda keng tarqalgan go‘sht mahsulotlarini tavsiflaydi hamda aloqa va elektron savdo uchun kodlash tizimini belgilaydi. Matnlar muntazam ravishda yangilanib borishi sababli qo‘shimcha mahsulotlar kiritilishi zarur deb hisoblaydigan yoki mavjud mahsulotlar noto‘g‘ri ko‘rsatilgan yoxud endilikda savdoda mavjud emas deb hisoblaydigan go‘sht sanoati vakillariga BMT kotibiyati bilan bog‘lanish tavsiya etiladi.

Ushbu nashr matni BMTning Go‘shtni standartlashtirish bo‘yicha ixtisoslashtirilgan seksiyasi rahbarligida ishlab chiqilgan. U BMT tomonidan ishlab chiqilgan yoki ishlab chiqilishi rejalashtirilayotgan standartlar turkumining bir qismidir.

Quyidagi jadvalda BMT standartlari mavjud bo‘lgan yoki ishlab chiqilayotgan hayvon turlari hamda ularning BMT go‘sht kodida foydalaniladigan kodlari keltirilgan (4-bo‘limga qarang).

Qo‘shimcha ma’lumot uchun veb-saytiga tashrif buyuring: http://www.unece.org/trade/agr.

I ilovada BMT kodini joriy etish uchun maxsus qo‘llanish identifikatorini o‘z ichiga olgan kodlash tizimining tavsifi keltirilgan.

Hayvon turi va go‘sht turi	*BMT bo‘yicha Tur kodi (1-ma’lumot maydoni)*
Qoramol (mol go‘shti)	10
Qoramol (buzoq go‘shti)	11
Cho‘chqa (cho‘chqa go‘shti)	30
Qo‘y (qo‘y go‘shti)	40
Echki (echki go‘shti)	50
Lama	60
Alpaka	61
Tovuq	70
Kurka	71
O‘rdak	72
G‘oz	73
Iste’molga yaroqli go‘sht qo‘shimcha mahsulotlari	90
Chakana savdo uchun go‘sht bo‘laklari	91

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

1.2 Qo‘llanish doirasi

Ushbu standart inson iste’moli uchun yaroqli deb sotiladigan xom (qayta ishlanmagan) buzoq go‘shti tanalari va bo‘laklari uchun xalqaro terminologiyani tavsiya etadi. U xaridorlarga xalqaro savdoda sotish uchun mo‘ljallangan go‘sht va go‘sht mahsulotlari bo‘yicha yaxshi tijorat amaliyotiga muvofiq go‘shtga ishlov berish, qadoqlash va muvofiqlikni baholash bo‘yicha turli xil variantlarni taqdim etadi.

Buzoq go‘shti tanalari va bo‘laklarini davlat chegaralar orqali sotishda oziq-ovqatni standartlashtirish va veterinariya nazorati bo‘yicha tegishli qonunchilik talablariga rioya qilinishi lozim. Ushbu standart boshqa hujjatlar bilan tartibga solinadigan jihatlarni belgilashni maqsad qilmaydi. Standart davomida bunday qoidalar milliy yoki xalqaro qonunchilikka yoxud import qiluvchi mamlakat talablariga havola etilgan.

Ushbu standart jo‘natilgandan keyin mahsulot sifatini saqlab qolish hamda hukumatlarga oziq-ovqat gigiyenasi, tamg‘alash va ushbu standart qo‘llanish doirasiga kirmaydigan boshqa masalalar bo‘yicha yo‘l-yo‘riq berishni maqsad qilgan boshqa xalqaro bitimlar, standartlar va amaliyot kodekslariga havolalarni o‘z ichiga oladi. Sog‘liqni saqlash va sanitariya talablari bo‘yicha xalqaro ma’lumotnoma sifatida Codex Alimentarius Commission standartlari, yo‘riqnomalari va amaliyot kodekslari (**www.codexalimentarius.net**)ga murojaat qilinishi lozim.

1.3 Qo‘llanishi

Yetkazib beruvchilar shartnoma va texnik shartlarning barcha talablariga javob beradigan mahsulotlarni yetkazib berish uchun javobgardirlar hamda muvofiqlikni ta’minlashga qaratilgan sifat nazorati tizimini joriy etish tavsiya etiladi.

Mahsulotlarning ushbu batafsil talablarga muvofiqligini tasdiqlash maqsadida xaridorlar mahsulotning xaridor tomonidan belgilangan variantlarga muvofiqligini ta’minlash uchun mustaqil va xolis uchinchi tomon xizmatlaridan foydalanishni tanlashlari mumkin. Ushbu standart qoidalarni tushunishni osonlashtirish maqsadida tanalari va ayrim tijorat go‘sht bo‘laklarining (bo‘laklari)ning tasviriy fotosuratlarini o‘z ichiga oladi.

1.4 Qabul qilinishi va nashr etilish tarixi

Ixtisoslashtirilgan seksiyaning tavsiyasiga muvofiq Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari sifati standartlari bo‘yicha Ishchi guruh ushbu matnni o‘zining oltmish yettinchi sessiyasida qabul qilgan (Havola: ECE/TRADE/C/WP.7/6).

Go‘sht mahsulotlari bo‘yicha BMT standartlari nashr etilganidan keyin har uch yilda to‘liq qayta ko‘rib chiqiladi. Ko‘rib chiqish yakunlariga ko‘ra, zarurat tug‘ilganda yangi nashrlar chop etiladi. Zudlik bilan e’tibor qaratishni talab qiladigan o‘zgartirishlar BMTning quyidagi veb-saytida e’lon qilinadi:

<www.unece.org/trade/agr/standards.htm>

2 Minimal talablar

Barcha go‘sht mahsulotlari oziq-ovqat xavfsizligi va veterinariya nazorati bo‘yicha amaldagi me’yoriy hujjatlar talablariga muvofiq muntazam faoliyat yuritadigan so‘yish korxonalarida so‘yilgan hayvonlardan olinishi lozim.

Tanalar/bo‘laklar quyidagi talablarga javob berishi lozim:

- Taqdim etilish shakli hisobga olingan holda, butun bo‘lishi lozim.
- Ko‘rinadigan qon quyqalari yoki suyak qoldiqlaridan xoli bo‘lishi lozim.
- Ko‘rinadigan har qanday begona materiallardan (masalan, tuproq, yog‘och, plastmassa, metall zarrachalari) xoli bo‘lishi lozim.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FRC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• Yoqimsiz hidlardan xoli bo‘lishi lozim.

• Ko‘zga yaqqol tashlanadigan qon dog‘laridan xoli bo‘lishi lozim.

• Ko‘rsatilmagan tashqariga chiqib turgan yoki singan suyaklardan xoli bo‘lishi lozim.

• Mahsulot sifatiga sezilarli ta’sir ko‘rsatadigan lat yeyish izlaridan xoli bo‘lishi lozim.

• Muzlatish kuyishidan xoli bo‘lishi lozim.[2]

• Orqa miya to‘qimasidan xoli bo‘lishi lozim (bundan butun, ikkiga ajratilmagan tana bunda mustasno).[3]

Go‘sht bo‘laklarini ajratish, tozalash va suyakdan ajratish ishlari bo‘lakning yaxlitligi va identifikatsiyasini saqlab qolish hamda mushak to‘qimasida kesiklar hosil bo‘lishining oldini olish uchun yetarli darajada ehtiyotkorlik bilan bajarilishi kerak. Yirtiq chetlar mushak yuzasiga imkon qadar yaqin joydan olib tashlanishi lozim. Tabiiy anatomik ajralish chiziqlari bo‘ylab ajratiladigan bo‘laklardan tashqari, barcha ko‘ndalang kesim yuzalari teri yuzasiga nisbatan taxminan to‘g‘ri burchak hosil qilishi kerak. Qo‘shni bo‘lakka tegishli bo‘lgan oz miqdordagi mushak to‘qimasi, yog‘ yoki suyak bo‘lakda qolishiga yo‘l qo‘yiladi. Suyaksiz bo‘laklarda barcha suyaklar, tog‘aylar va yuzada ko‘rinadigan limfa tugunlari olib tashlanishi kerak.

3 Xaridor tomonidan belgilanadigan talablar

Quyidagi kichik bo‘limlarda xaridor tomonidan belgilanishi mumkin bo‘lgan talablar hamda BMT buzoq go‘shti kodida qo‘llaniladigan kodlar belgilangan (4-bo‘limga qarang).

3.1 Qo‘shimcha talablar

Kodda nazarda tutilmagan (masalan, 9-kod — “boshqa” qo‘llanilganda) yoki mahsulot yoxud qadoqlash tavsifiga qo‘shimcha aniqlik kiritadigan xaridor tomonidan belgilangan qo‘shimcha talablar xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi hamda tegishli tarzda hujjatlashtirilishi lozim.

3.2 Hayvon turi

1-ma’lumot maydonida 1.1-bo‘limda belgilangan buzoq go‘shti uchun hayvon turi kodi 11 hisoblanadi.

3.3 Mahsulot/bo‘lak

Ushbu hujjatda keltirilgan buzoq go‘shti bo‘laklari faqat tavsiya xususiyatiga ega. Mazkur hujjat yangilanib borishi bilan zaruratga qarab turli go‘sht bo‘laklari qo‘shiladi yoki chiqarib tashlanadi. Ushbu bo‘laklarning ko‘pchiligi xalqaro savdoda bir nechta savdo nomlari ostida muomalada bo‘ladi. Uyg‘unlashtirilgan kodlash tizimidan (I ilovaga qarang) foydalanishning maqsadi ushbu hujjatdan foydalanishni yengillashtirishdir.

2-ma’lumot maydonidagi to‘rt xonali mahsulot kodi 5-bo‘limda belgilangan.

---

[1] Xaridor talab qilgan taqdirda, go‘sht mahsulotlari metall zarrachalarini aniqlash nazoratidan o‘tkaziladi.

[2] Muzlatish kuyishi — mahsulot yuzasining mahalliy yoki keng tarqalgan qaytarib bo‘lmaydigan suvsizlanishi bo‘lib, u qisman yoki to‘liq ravishda asl rangning o‘zgarishi (odatda oqarishi) va/yoki seziladigan xususiyatlarning (quruq, g‘ovaksimon) o‘zgarishi bilan tavsiflanadi.

[3] So‘yishdan keyingi tizim bo‘yicha 3.5.6-bandda boshqa yuqori xavfli materiallarni olib tashlash ham belgilanishi mumkin.

3.4 Sovitish

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Go‘sht sovitilgan, muzlatilgan yoki chuqur muzlatilgan holda taqdim etilishi mumkin. Qo‘llanilgan sovitish usuliga qarab mahsulot massasiga nisbatan ruxsat etilgan og‘ishlar xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim.

Ta’minot zanjiri davomida atrof-muhit harorati mahsulotning ichki harorati quyidagicha bir xil bo‘lishini ta’minlashi lozim:

Sovitish kodi (4-ma’lumot maydoni)	*Toifa*	*Tavsif*
0	Belgilanmagan	Toifa ko‘rsatilmagan
1	Sovitilgan	So‘yilgandan keyingi sovitish jarayonidan so‘ng mahsulotning ichki harorati istalgan vaqtda – 1,5 °C dan past va +7 °C dan yuqori bo‘lmagan holda saqlanishi lozim.
2	Muzlatilgan	Muzlatilgandan keyin mahsulotning ichki harorati istalgan vaqtda – 12 °C dan yuqori bo‘lmagan holda saqlanishi lozim.
3	Chuqur muzlatilgan	Muzlatilgandan keyin mahsulotning ichki harorati istalgan vaqtda –18 °C dan yuqori bo‘lmagan holda saqlanishi lozim.
4–8	Kodlardan foydalanilmaydi	—
9	Boshqa	—

3.5 Ishlab chiqarish tarixi

3.5.1 Kuzatuvchanlik

Xaridor tomonidan ishlab chiqarish tarixiga doir belgilanishi mumkin bo‘lgan talablar kuzatuvchanlik tizimlarining joriy etilgan bo‘lishini talab qiladi. Kuzatuvchanlik tizimi ishlab chiqarishning barcha bosqichlarida buzoqlarni, go‘sht tanalarini, qadoqlash qutilarini va go‘sht bo‘laklarini tekshirilishi mumkin bo‘lgan usul bilan identifikatsiya qilishni ta’minlashi kerak.

Kuzatuvchanlik bo‘yicha hujjatlarda bildirilayotgan da’volarni tasdiqlashi kerak hamda qo‘llanilayotgan tartib-taomillarning muvofiqligi 3.12-bandda keltirilgan muvofiqlikni baholash talablari to‘g‘risidagi qoidalarga muvofiq sertifikatlangan bo‘lishi lozim.

3.5.2 Buzoq go‘shti/buzoq toifasi

Xaridor buzoq go‘shtining toifasini belgilashi mumkin. Har qanday holatda ham ushbu toifa import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan normativ hujjatlar talablariga muvofiq bo‘lishi lozim. Agar bunday talablar mavjud bo‘lmasa, toifalash tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim.

Buzoq go‘shti mahsulotlari alohida mamlakatlar talablariga muvofiq quyidagicha belgilangan yosh hayvonlardan olinadi:

• Doimiy kurak tishlari chiqmagan urg‘ochi qoramol (g‘unajin), bichilgan erkak qoramol (xo‘kiz) yoki bichilmagan erkak qoramol (buqa). Tana vazni sovitilgan tana vazni bo‘yicha aniqlanishi;

yoki

• Yoshi 8 oydan oshmagan hayvonlar. (Izoh sifatida Yevropa Ittifoqining yangi toifalash to‘g‘risidagi reglamenti kiritilsin.)

• 8 oydan 12 oygacha bo‘lgan hayvonlar, faqat xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishuv mavjud bo‘lganda hamda import qiluvchi mamlakat talablariga muvofiq bo‘lganda.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Buzoq go‘shti/buzoq toifasi kodi (5-ma’lumot maydoni)	*Toifa**	*Tavsif*
0	Belgilanmagan	Vazni ko‘rsatilmagan
1	Yengil buzoq	Vazni 40 kg dan oshmaydigan tanalar
2	Yengil buzoq	Vazni 40,1 kg va 70 kg dan oshmaydigan tanalar
3	Buzoq	Vazni 70,1 kg va 150 kg dan oshmaydigan tanalar
4	Buzoq	Vazni 150,1 kg dan 200 kg gacha bo‘lgan va 200 kg dan oshmaydigan tanalar
5	Buzoq	Vazni 200 kg dan ortiq tanalar
6–9	Kodlardan foydalanilmaydi	—

3.5.3 Ishlab chiqarish tizimi

Xaridor ishlab chiqarish tizimini belgilashi mumkin. Har qanday holatda ham ishlab chiqarish import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan qonunchilik talablariga muvofiq bo‘lishi lozim. Agar bunday talablar mavjud bo‘lmasa, ishlab chiqarish tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim.

Ishlab chiqarish tizimi kodi (6-ma’lumot maydoni)	*Toifa*	*Tavsif*
0	Belgilanmagan	—
1	Intensiv	Tez o‘sishni rag‘batlantirish maqsadida hayvonlar soni cheklangan holda saqlanadigan, maxsus boqish va oziqlantirish tartiblarini o‘z ichiga olgan ishlab chiqarish usullari.
2	Ekstensiv	Hayvonlarning umrining asosiy qismida tabiiy ozuqa bazasidan nisbatan cheklanmagan foydalanishni nazarda tutuvchi ishlab chiqarish usullari.
3	Organik	Organik ishlab chiqarish bo‘yicha import qiluvchi mamlakat qonunchiligi talablariga muvofiq amalga oshiriladigan ishlab chiqarish usullari.
4–8	Kodlardan foydalanilmaydi	—
9	Boshqa	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan har qanday boshqa ishlab chiqarish tizimi.

3.5.4 Oziqlantirish tizimi

Xaridor oziqlantirish tizimini belgilashi mumkin. Har qanday holatda ham oziqlantirish import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan qonunchilik talablariga muvofiq bo‘lishi lozim. Agar bunday talablar mavjud bo‘lmasa, oziqlantirish tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim.

Oziqlantirish tizimi kodi	*Toifa*	*Tavsif*

STANDARTLAR INSTITUTI #YM65FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

(7-ma’lumot maydoni)		
00	Belgilanmagan	—
01	Sut bilan oziqlantirilgan	Ona suti bilan emas, balki to‘liq sut bilan oziqlantirilgan
02	Ona suti bilan oziqlantirilgan	Ona suti bilan oziqlantirilgan
03	Sun’iy oziqlantirish	Sut o‘rnini bosuvchi aralashmalar bilan oziqlantirish.
04	Aralash oziqlantirilgan	Sut, sut aralashmalari, silos, don, boshoqli ekinlar va (yoki) boshqa o‘simlik mahsulotlarini o‘z ichiga olishi mumkin bo‘lgan aralash oziqlantirish.
05–09	Kodlardan foydalanilmaydi	
10	FMsiz	
11	FM va IAOsiz	
12	FM, IAO va GPsiz	
13	FM, IAO, GP va GMOsiz	
14	FM va GPsiz	
15	FM, GP va GMOsiz	
16	FM va GMOsiz	
17–29	Kodlardan foydalanilmaydi	
30	IAOsiz	
31	IAO va GPsiz	
32	IAO va GMOsiz	
33	IAO, GP va GMOsiz	
34–49	Kodlardan foydalanilmaydi	
50	GPsiz	
51	GP va GMOsiz	
52–59	Kodlardan foydalanilmaydi	
60	GMOsiz	
61–98	Kodlardan foydalanilmaydi	
99	Boshqa	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan har qanday boshqa oziqlantirish tizimi

Quyidagi atamalarning ta’riflari import qiluvchi mamlakatning amaldagi qonunchiligiga muvofiq bo‘lishi lozim:

FMsiz (FM free) — baliq unidan xoli.

IAOsiz (IAO free) — hayvonlardan olingan ingredientlardan xoli.

GPsiz (GP free) — o‘sishni rag‘batlantiruvchi moddalardan xoli.

GMOsiz (GMO free) — genetik modifikatsiya qilingan organizmlardan olingan mahsulotlardan xoli.

3.5.5 So‘yish tizimi

Xaridor so‘yish tizimini belgilashi mumkin. Har qanday holatda ham so‘yish import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan qonunchilik talablariga muvofiq bo‘lishi lozim. Agar bunday talablar mavjud bo‘lmasa, so‘yish tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

So‘yish tizimi kodi (8-ma’lumot maydoni)	*Toifa*	*Tavsif*
0	Belgilanmagan	—
1	An’anaviy	Qon chiqarishdan oldin majburiy hushsizlantirish amalga oshiriladi.
2	Kosher	Tegishli diniy marosimlarga muvofiq so‘yish tartib-taomillarini o‘z ichiga oladi.
3	Halol	Tegishli diniy marosimlarga muvofiq so‘yish tartib-taomillarini o‘z ichiga oladi.
4–8	Kodlardan foydalanilmaydi	—
9	Boshqa	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan har qanday boshqa ruxsat etilgan so‘yish usuli.

3.5.6 So‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi

Xaridor so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimini belgilashi mumkin. Har qanday holatda ham so‘yishdan keyingi ishlov berish import qiluvchi mamlakatda amalda bo‘lgan qonunchilik talablariga muvofiq bo‘lishi lozim.

Agar bunday talablar mavjud bo‘lmasa, so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim.

So‘yishdan keyingi ishlov berish kodi (9-ma’lumot maydoni)	*Toifa*	*Tavsif*
0	Belgilanmagan	—
1	Belgilangan	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi.
2–9	Kodlardan foydalanilmaydi	—

Izoh: Yuqori xavfli materiallarni olib tashlash. Ayrim bozorlar talablari orqa miya hamda asab va limfa to‘qimalarini olib tashlash bo‘yicha maxsus qoyidalarni belgilaydi. Orqa miyani olib tashlashga oid talablar tana va/yoki go‘sht bo‘lagidan orqa miya qaysi bosqichda olib tashlanishi kerakligini belgilaydi. Agar talab etilsa, orqa miya to‘liq olib tashlangan bo‘lishi lozim.

3.6 Yog‘ miqdorini cheklash va ayrim bo‘laklarda yog‘ qalinligini baholash

3.6.1 Yog‘ qalinligi

Xaridor tana go‘shti, yarim tana go‘shti va go‘sht bo‘laklari uchun yog‘ning maksimal qalinligini belgilashi mumkin.

Yog‘ miqdori bo‘yicha ruxsat etilgan og‘ishlar quyidagicha:

Yog‘ qalinligi kodi (10-ma’lumot maydoni)	*Toifa*
0	Belgilanmagan
1	Yog‘sizlantirilgan, ustki pardasi ajratilgan, parda to‘liq tozalangan
2	Yog‘sizlantirilgan, ustki pardasi ajratilgan

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

3	Yog‘siz *(*75 % yog‘ va chok yuzasidagi yog‘ qatlamlari olib tashlangan*)*
4	Yog‘ qalinligi maksimal 3 mm yoki belgilangan talablarga muvofiq
5	Yog‘ qalinligi maksimal 6 mm yoki belgilangan talablarga muvofiq
6	Yog‘ qalinligi 6 mm dan ortiq yoki belgilangan talablarga muvofiq
7–8	Kodlardan foydalanilmaydi
9	Boshqa

3.6.2 Yog‘ni kesib tashlash va yog‘ qalinligini baholash

Yog‘sizlantirilgan qatlamini olib tashlash uning ostidagi mushak yuzalarining konturi bo‘ylab silliq kesib olish orqali amalga oshirilishi kerak. Yog‘ chetlarini qiyalatib kesish, agar talab etilgan bo‘lsa, tashqi yuzalarni to‘liq tozalash o‘rnini bosa olmaydi. Yog‘ qalinligiga qo‘yiladigan talablar xaridor tomonidan belgilangan hollarda sirt yog‘i (teri osti yog‘i va/yoki mahsulotga nisbatan tashqi yog‘) hamda mushaklar orasidagi (intermuskulyar) yog‘ qatlamiga tatbiq etilishi mumkin. Yog‘ni kesib tashlash bo‘yicha cheklovlarni tavsiflash uchun ikkita ta’rifdan foydalaniladi:

• Har qanday bitta nuqtadagi maksimal yog‘ qalinligi. Bo‘lakning eng katta yog‘ chuqurligiga ega bo‘lgan qismi vizual ravishda aniqlanadi va aynan shu nuqtadagi yog‘ qalinligi o‘lchanadi.

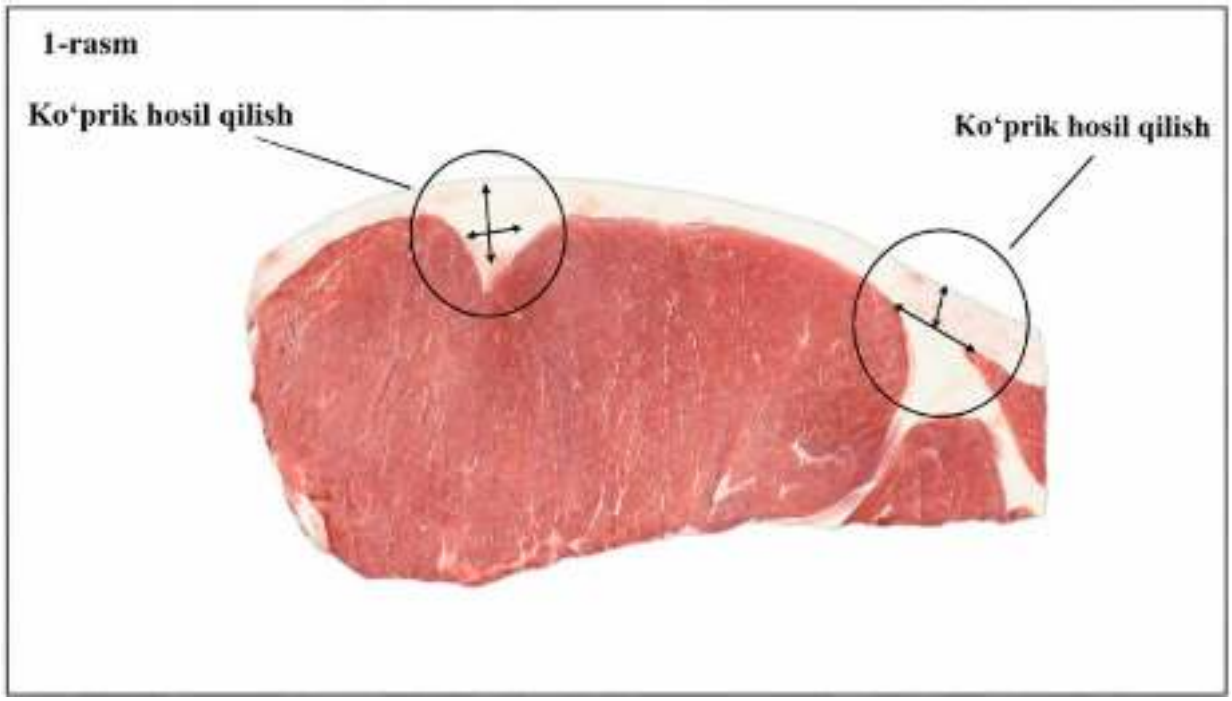
• O‘rtacha (o‘rtacha arifmetik) yog‘ qalinligi. Faqat yuzaki yog‘ mavjud bo‘lgan joylar vizual ravishda aniqlanadi va ushbu joylarda yog‘ qalinligi bir necha nuqtada o‘lchanadi. O‘rtacha yog‘ qalinligi ushbu o‘lchovlarning arifmetik o‘rtacha qiymatini hisoblash orqali aniqlanadi.

Yog‘ qalinligining (chuqurligining) haqiqiy o‘lchovlari bo‘laklarning chetlarida qoplovchi yog‘ qatlamini zondlash yoki kesish orqali amalga oshiriladi. Bunda haqiqiy qalinlik aniqlanishi va o‘lchovga ta’sir qilishi mumkin bo‘lgan tabiiy chuqurchalar yoki yog‘ choklari hisobga olinishi kerak.

Agar mushak yuzasida tabiiy botiqlik mavjud bo‘lsa, faqat eni 19 mm (0,75 dyuym) dan ortiq bo‘lgan botiqlik qismi ustidagi yog‘ hisobga olinadi (ko‘prik hosil qilish — bridging, 1-rasmga qarang).

Agar qo‘shni mushaklar orasida yog‘ qatlami mavjud bo‘lsa, faqat ushbu mushaklar sathidan yuqorida joylashgan yog‘ qatlami o‘lchanadi (tekislash — planing, shuningdek 1-rasmga qarang).

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Biroq, “Yog‘sizlantirilgan, ustki pardasi ajratilgan”[4] yoki “Yog‘sizlantirilgan, ustki pardasi, ajratilgan, yuzaki parda to‘liq tozalangan”[5] talablari belgilangan hollarda mushakdagi tabiiy botiqlik ustidagi yog‘ni hamda qo‘shni mushaklar orasida joylashgan yog‘ni baholash uchun ko‘prik hosil qilish (bridging) usulidan foydalanilishi lozim.

[4] Yog‘sizlantirilgan, pardasi ajratilgan (Peeled/denuded) — “Yog‘sizlantirilgan (peeled)” atamasi yuzaki yog‘ning olib tashlanishini va mushaklarning tabiiy ajralish chiziqlari bo‘ylab ajratilishini anglatadi, bunda hosil bo‘lgan go‘sht bo‘lagining ajratilgan yuzasi (“kumush parda” yoki “ko‘k parda”) ochilgan bo‘ladi hamda qolgan “parcha yog‘”ning eng uzun o‘lchami 2,5 sm (1,0 dyuym) dan va/yoki istalgan nuqtadagi chuqurligi 3 mm (0,125 dyuym) dan oshmasligi lozim. “Pardasi ajratilgan (denuded)” atamasi esa barcha yuzaki yog‘ olib tashlanishini anglatadi, bunda hosil bo‘lgan go‘sht bo‘lagining ajratilgan yuzasi (“kumush parda” yoki “ko‘k parda”) ochilgan bo‘ladi hamda qolgan **“parcha yog‘”**ning istalgan o‘lchami 2,5 sm (1,0 dyuym) dan va/yoki istalgan nuqtadagi chuqurligi 3 mm (0,125 dyuym) dan oshmasligi lozim.

[5] Yog‘sizlantirilgan, pardasi ajratilgan, yuzaki parda (Peeled/denuded, surface membrane removed) — Agar yuzaki parda (“kumush parda” yoki “ko‘k parda”) olib tashlanishi (teri ajratilishi) talab qilinsa, hosil bo‘lgan go‘sht bo‘lagi yuzasining kamida 90 % mushak to‘qimasidan iborat bo‘lishi lozim, qolgan **“parcha yog‘”**ning chuqurligi esa 3 mm (0,125 dyuym) dan oshmasligi lozim.

3.7 Buzoq go‘shti sifat tizimi

Buzoq go‘shti sifati tizimi kodi (11-ma’lumot maydoni)	*Toifa*	*Tavsif*
0	Belgilanmagan	—

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

1	Rasmiy standartlar	Eksport qiluvchi mamlakatning rasmiy sifat tizimiga asoslangan sifat tasniflari.
2	Korxona standartlari	Sotuvchining sifat tizimlariga asoslangan sifat tasniflari.
3	Tarmoq standartlari	Butun tarmoq bo‘yicha amal qiluvchi sifat tizimiga asoslangan sifat tasniflari.
4–8	Kodlardan foydalanilmaydi	—
9	Boshqa	Xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilgan boshqa sifat tasniflari.

Izoh: Har qanday sifat tizimi iste’mol qiluvchi mamlakatning rasmiy sifat talablariga javob berishi yoki ulardan yuqori bo‘lishi lozim.

3.8 Go‘sht va yog‘ning rangi hamda pH ko‘rsatkichi

Odatda, yog‘siz go‘sht va yog‘ hayvon turiga qarab o‘ziga xos rang va pH qiymatiga ega bo‘ladi. Go‘sht va yog‘ning rangi hamda pH qiymatiga oid har qanday maxsus talablar xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi kerak hamda ushbu kodlash tizimida nazarda tutilmagan.

3.9 Go‘sht bo‘laklarining vazni diapazonlari

Vazni diapazoni kodi (12-ma’lumot maydoni)	*Toifa*	*Tavsif*
0	Belgilanmagan	—
1	Belgilangan	Vazni diapazoni talab etiladi.
2–9	Kodlardan foydalanilmaydi	—

Izoh: Ushbu vazni diapazonlari porsiyalarni standartlashtirish uchun emas, balki sotilayotgan go‘sht bo‘laklarining o‘lchamini belgilash uchun qo‘llaniladi.

3.10 Qadoqlash, saqlash va tashish

3.10.1 Tavsif va qoidalar

Birlamchi qadoq mahsulotning bevosita o‘rami hisoblanadi va oziq-ovqat mahsulotlari bilan aloqa qilish uchun yaroqli materiallardan tayyorlangan bo‘lishi lozim.

Ikkilamchi qadoq esa birlamchi qadoqda joylangan mahsulotlarni o‘z ichiga oladi.

Saqlash va tashish vaqtida go‘sht quyidagi minimal talablarga muvofiq qadoqlanishi lozim:

Tana go‘shtlari va chorak bo‘laklari

• Sovitilgan — qadoqlangan yoki qadoqlanmagan holda.

• Muzlatilgan/chuqur muzlatilgan — mahsulotni himoya qiladigan tarzda qadoqlangan holda.

Go‘sht bo‘laklari — sovitilgan

• Alohida qadoqlangan (I.W. — Individually Wrapped).

• Guruhli qadoqlangan (plastmassa yoki mum bilan qoplangan idishda).

• Vakuumli qadoqlangan (VAC).

• Modifikatsiyalangan atmosfera muhitida qadoqlangan (MAP).

• Boshqa turdagi qadoqlash.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Go‘sht bo‘laklari — muzlatilgan/chuqur muzlatilgan

• Alohida qadoqlangan (I.W. — Individually Wrapped).
• Guruhli qadoqlangan (plastmassa yoki mum bilan qoplangan idishda).
• Vakuumli qadoqlangan (VAC).
• Boshqa turdagi qadoqlash.

Jo‘natishdan oldingi saqlash sharoitlari va tashish uchun foydalaniladigan uskunalar go‘shtning fizik holatiga, ayniqsa uning harorat holatiga (sovitilgan, modifikatsiyalangan atmosfera muhitida sovitilgan, muzlatilgan yoki chuqur muzlatilgan) mos bo‘lishi hamda import qiluvchi mamlakat talablariga muvofiq bo‘lishi lozim.

Shuningdek, tez buziladigan oziq-ovqat mahsulotlarini xalqaro tashish va bunday tashishlarda qo‘llaniladigan maxsus uskunalar to‘g‘risidagi BMT bitimi (ATP) (ECE/TRANS/165) qoidalariga e’tibor qaratilishi lozim.

3.10.2 Qadoqlash kodi

Qadoqlash kodi (13-ma’lumot maydoni)	*Toifa*
0	Belgilanmagan
1	Tana go‘shtlari, yarim tana go‘shtlari va chorak qismlar — qadoqlanmagan
2	Tana go‘shtlari, yarim tana go‘shtlari va chorak bo‘laklari — qadoqlangan
3	Go‘sht bo‘laklari — alohida qadoqlangan (I.W.)
4	Go‘sht bo‘laklari — guruhli qadoqlangan *(plastmassa yoki mum bilan qoplangan idishda)*
5	Go‘sht bo‘laklari — vakuumli qadoqlangan (VAC)
6	Go‘sht bo‘laklari — modifikatsiyalangan atmosfera muhitida qadoqlangan (MAP)
7–8	Kodlardan foydalanilmaydi
9	Boshqa

3.11 Go‘shtning savdo birliklariga qo‘yiladigan yoki biriktiriladigan tamg‘a ma’lumotlari

Tamg‘adagi barcha ma’lumotlar tekshirilishi mumkin bo‘lishi lozim (shuningdek 3.5.1-bandga qarang).

3.11.1 Majburiy ma’lumotlar

Import qiluvchi mamlakatlarning milliy talablariga zarar yetkazmagan holda quyidagi jadvalda qadoqlanmagan tanalar, chorak tanalar va go‘sht bo‘laklari, shuningdek qadoqlangan yoki o‘ralgan go‘sht mahsulotlari uchun mahsulot yorliqlarida ko‘rsatilishi shart bo‘lgan ma’lumotlar “X” belgisi bilan ko‘rsatilgan.

Tamg‘a ma’lumotlari	*Qadoqlanmagan tanalar, chorak tanalar va go‘sht bo‘laklari*	*Qadoqlangan yoki o‘ralgan go‘sht*
Veterinariya tamg‘asi	X	X
So‘yish raqami yoki to‘p raqami	X	X

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3BK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

So‘yilgan sana	X	
Qadoqlash sanasi		X
Mahsulot nomi		X
Amal qilish muddati (har bir mamlakat talablari bo‘yicha)		X
Saqlash usuli: sovitilgan, muzlatilgan, chuqur muzlatilgan		X
Saqlash sharoitlari		X
Qadoqlovchi, qayta ishlovchi yoki chakana sotuvchini tegishli identifikatsiyasi		X[a]
Miqdori (bo‘laklar soni)		X[a]
Sof massa		X[a]

[a] Ushbu ma’lumotlar ilova qilinadigan hujjatlarda ham taqdim etilishi mumkin.

3.11.2 Qo‘shimcha ma’lumotlar

Qo‘shimcha ma’lumotlar import qiluvchi mamlakat qonunchiligi talablariga muvofiq xaridorning talabi bilan yoki qayta ishlovchi korxona tanloviga ko‘ra mahsulot yorliqlarida ko‘rsatilishi mumkin. Agar bunday ma’lumotlar keltirilsa, mahsulotga oid ushbu da’volar tekshirilishi mumkin bo‘lishi lozim (shuningdek 3.5.1-bandga qarang).

Bunday mahsulotga oid ma’lumotlarga quyidagilar misol bo‘la oladi:

• Tug‘ilgan mamlakat
• Boqilgan mamlakat(lar)
• So‘yilgan mamlakat
• Qayta ishlangan yoki bo‘laklarga ajratilgan mamlakat (yoki mamlakatlar)
• Qadoqlangan mamlakat(lar)
• Kelib chiqish mamlakati. Ushbu standartda “kelib chiqish mamlakati” atamasi hayvonning tug‘ilishi, boqilishi, so‘yilishi, qayta ishlanishi/kesilishi va qadoqlanishi bir xil mamlakatda amalga oshirilgan holatni ifodalash uchun qo‘llaniladi.
• So‘yish va so‘yishdan keyingi ishlov berish tizimlari
• Qo‘shimcha qayta ishlash
• Hayvonning xususiyatlari, ishlab chiqarish va oziqlantirish tizimlari
• So‘yilgan sana
• Qayta ishlash/qadoqlash sanasi
• Sifat/nav/tasnif
• pH ko‘rsatkichi, yog‘siz go‘sht va yog‘ning rangi

3.12 Muvofiqlikni baholash talablariga oid qoidalar

Xaridor mahsulotning sifati/navi/tasnifi, ushbu standartda xaridor tomonidan belgilangan variantlar va/yoki hayvonni identifikatsiya qilish bo‘yicha uchinchi tomon tomonidan muvofiqlikni baholashni talab qilishi mumkin. Muvofiqlikni baholash alohida yoki birgalikda quyidagi shakllarda tanlanishi mumkin:

Sifat/nav/tasnif bo‘yicha muvofiqlikni baholash: uchinchi tomon mahsulotni tekshiradi va uning xaridor talab qilgan sifat darajasiga muvofiqligini tasdiqlaydi. Uchinchi tomon sertifikatlashtirish organining nomi va qo‘llaniladigan sifat tasnifi standarti 3.1-bandda ko‘rsatilgan tartibda belgilanishi lozim.

Savdo standarti bo‘yicha muvofiqlikni baholash: uchinchi tomon mahsulotni tekshiradi va uning sifat darajasidan tashqari ushbu savdo standartida xaridor tomonidan belgilangan variantlarga muvofiqligini tasdiqlaydi. Uchinchi tomon sertifikatlashtirish organining nomi 3.1-

STANDARTLAR INSTITUTI#HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO‘JALIGI VAZIRLIGI

O‘zMSt Unece:2026 (UNECE Standard for Veal Meat Carcases and Cuts:2011, IDT) bandda ko‘rsatilgan tartibda belgilanishi lozim. Ixtiyoriy ravishda, xaridor uchinchi tomon sertifikatlashtirish organi nomidan keyin sertifikatlanishi lozim bo‘lgan o‘ziga xos variantlarni ham ko‘rsatishi mumkin.

Buzoq yoki partiyani identifikatsiya qilish bo‘yicha muvofiqlikni baholash: uchinchi tomon mahsulotning belgilangan talablarga muvofiqligini tasdiqlaydi. Uchinchi tomon sertifikatlashtirish organining nomi va baholanadigan talablar 3.1-bandda ko‘rsatilgan tartibda belgilanishi lozim.

Muvofiqlikni baholash kodi (14-ma’lumot maydoni)	*Toifa*
0	Belgilanmagan
1	Sifat/nav/tasnif bo‘yicha muvofiqlikni baholash
2	Savdo standarti bo‘yicha muvofiqlikni baholash
3	Buzoq go‘shti yoki to‘p identifikatsiya qilish bo‘yicha muvofiqlikni baholash
4	Sifat va savdo standarti bo‘yicha muvofiqlikni baholash
5	Sifat va buzoq go‘shti yoki to‘p identifikatsiya qilish bo‘yicha muvofiqlikni baholash
6	Savdo standarti va buzoq go‘shti yoki to‘p identifikatsiya qilish (veal/batch ID) bo‘yicha muvofiqlikni baholash
7	Sifat, savdo standarti va buzoq go‘shti yoki to‘p identifikatsiya qilish (veal/batch ID) bo‘yicha muvofiqlikni baholash
8	Koddan foydalanilmaydi
9	Boshqa

4 Buzoq go‘shti bo‘yicha xaridor talablari uchun BMT kodi

4.1 Kodning ta’rifi

Buzoq go‘shti bo‘yicha xaridor talablari uchun BMT kodi 14 ta ma’lumot maydoni va 20 ta raqamdan (2 ta raqam foydalanilmaydi) iborat bo‘lib, 3-bo‘lim va 5-bo‘limda belgilangan kodlarning kombinatsiyasidan tashkil topadi.

Maydon raqami	*Nomi*	*Bo‘lim*	*Kod diapazoni*
1	Hayvon turi	3.2	00–99
2	Mahsulot/go‘sht bo‘lagi	5	0000–9999
3	Foydalanilmaydigan maydon	—	00–99
4	Sovitish	3.4	0–9
5	Toifa	3.5.2	0–9
6	Ishlab chiqarish tizimi	3.5.3	0–9
7	Oziqlantirish tizimi	3.5.4	00–99
8	So‘yish tizimi	3.5.5	0–9
9	So‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi	3.5.6	0–9
10	Yog‘ qalinligi	3.6.1	0–9
11	Sifat	3.7	0–9
12	Massa diapazoni	3.9	0–9
13	Qadoqlash	3.10.2	0–9
14	Muvofiqlikni baholash	3.12	0–9

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

4.2 Misol

Quyidagi misolda sovitilgan, vakuumli qadoqlangan son go‘shti (rump) tasvirlangan bo‘lib, u maksimal 3 mm yog‘ qalinligigacha trimlangan, organik ishlab chiqarish tizimida boqilgan, sun’iy sut aralashmasi bilan oziqlantirilgan va an’anaviy usulda so‘yilgan buzoqdan olingan.

Quyidagi mahsulot uchun BMT buzoq go‘shti kodi qo‘llaniladi: 11373500153031040050

Maydon raqami	*Nomi*	*Talab*	*Qiymati*
1	Hayvon turi	Buzoq go‘shti	11
2	Mahsulot/go‘sht bo‘lagi	Son go‘shti (Rump)	3735
3	Foydalanilmaydigan maydon	—	00
4	Harorat holati	Sovitilgan	1
5	Toifa	Buzoq/sut emuvchi buzoq	5
6	Ishlab chiqarish tizimi	Organik	3
7	Oziqlantirish tizimi	Sun’iy oziqlantirilgan	03
8	So‘yish tizimi	An’anaviy usul	1
9	So‘yishdan keyingi ishlov berish tizimi	Belgilanmagan	0
10	Yog‘ qalinligi	Yog‘ qalinligi maksimal 3 mm yoki belgilangan talablarga muvofiq	4
11	Sifat	Belgilanmagan	0
12	Massa diapazoni	Belgilanmagan	0
13	Qadoqlash	Go‘sht bo‘laklari — vakuumli qadoqlash (VAC)	5
14	Muvofiqlikni baholash	Belgilanmagan	0

5 Tana go‘shtlari va go‘sht bo‘laklarining tavsifi

5.1 Mahsulotlarning ko‘p tilli ko‘rsatkichi

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*
Tana	*3500*
Yarim tana	3505
Yarim tana (to‘sh qismi olib tashlangan)	3506
Yarim tana (to‘sh va boldir qismlari olib tashlangan)	3507
Gavda	3508
Old choraklar jufti	3509

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Old chorak	3510–3513
Old qism (pistola usulida kesilgan)	TBA
Old chorak (pistola usulida kesilgan)	TBA
Old qism (to‘g‘ri kesim)	TBA
Old chorak (to‘g‘ri kesim)	TBA
Old chorak egar qismi	3524–3525
Ikki tomonlama qovurg‘a qismi (5 ta qovurg‘a)	TBA
Bir tomonlama qovurg‘a qismi (5 ta qovurg‘a)	TBA
Pistola usulida kesilgan old choraklar jufti	TBA
Old choraklar jufti (to‘sh qismi olib tashlangan)	TBA
Orqa chorak	3530–3533
Orqa qism (to‘g‘ri kesim)	TBA
Orqa qism (pistola usulida kesilgan)	TBA
Orqa chorak (to‘g‘ri kesim)	TBA
Pistola usulida kesilgan orqa chorak	3540–3543
Dumg‘aza qismi	3565

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*
Ikki tomonlama son qismi (uzun kesim, juft)	TBA
Dumg‘aza qismi (son uzun kesimda)	TBA
Orqa chorak egar qismi	3535–3536
Egar qismi	TBA
Bel qismi	3575–3578
Qisqa bel qismi	3590–3593

STANDARTLAR INSTITUTI#HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qovurg‘a qismi	3581–3582
Qovurg‘a qismi (usti olib tashlangan, fransuzcha tozalangan)	3583–3584
Tayyorlangan qovurg‘alar	3605–3609
Ko‘krak qovurg‘alari	3670
Qisqa qovurg‘alar	3665–3669
Boldir qismi	3630
Old boldir qismi	TBA
Orqa boldir qismi	TBA
Ossobukko	3631
To‘sh va biqin qismi	TBA
Biqin qismi	TBA

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*
To‘sh va biqin qismi (to‘shning ko‘krak old qismi va qorin plastinkasisiz)	TBA
To‘shning uch qismi	3650–3653
To‘shning qorin plastinkasi tomoni	3660–3664
Yelka qismi (kurak)	3615
To‘shning qorin plastinkasi	TBA
To‘shning qovurg‘a plastinkasi	TBA
Bo‘yin–yelka qismi (uzun kesim)	TBA
Bo‘yin qismi	TBA
Bo‘yin–yelka qismi	TBA

Suyaksiz

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*
Son qismi (uzun kesim)	3681
Son qismi to‘plami	3682
Sonning yuqori qismi	3680
Sonning yuqori qismi (usti olib tashlangan)	3686
Sonning qalin biqin qismi	3710
Tizza bo‘g‘imi qismi	3715
Sonning tashqi qismi	3690

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*
Tashqi qism	3695
Sonning tashqi qismi va dumg‘aza (tovon mushagi biriktirilgan)	TBA

STANDARTLAR INSTITUTI#HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Son tashqi qismining markaziy mushagi (tovon mushagi, dumg‘aza va dumg‘aza dumi olib tashlangan)	TBA
Bel qismi (0–3 qovurg‘ali)	3765–3768
Belning markaziy mushagi	3769
Ichki bel qismi	3770
Ichki bel qismi (yon tasmasi olib tashlangan)	3775
Dumg‘aza qismi	3735
Qovurg‘a go‘shti ruloni	3815–3819
Orqa bel tasmasi	3838
Gavda	3839
Bo‘yin–yelka qismi	3830–3832
Bo‘yin–yelka ruloni	3840–3842
Bo‘yin–yelka markaziy ruloni	TBA
Kurak osti qismi	TBA
Bo‘yin–yelkaning nozik qismi	3855

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*
Boldir qismi	3886
To‘sh va biqin qismi (to‘shning qorin plastinkasisiz)	TBA
Kurak qismi	3850
Kurakning "Oyster" mushagi	3851
Kurakning "Bolar" qismi	3852
Kurakning nozik mushagi	3853
Yelka qismi	TBA
Yelkaning o‘rta qismi	TBA
Yelkaning markaziy mushagi (kurak va kurak osti qismining bir qismi) [kod]	
Qalin diafragma mushagi (osilib turuvchi nozik mushak)	TBA
Tovon mushagi	TBA
Tovon mushagi	TBA
Bel qismi	3761
Tovon mushagi	3887
Yupqa biqin qismi	3785

Buzoq go‘shtini ishlab chiqarish uchun

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*
Qirqimlar	3960
Old chorak va orqa chorak	3970
Old chorak va orqa chorak go‘shti	3895

Mahsulot nomi	*Mahsulot kodi*

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Old chorak	3975
Old chorak go‘shti	3980–3983
Orqa chorak	3950–3953
Orqa chorak go‘shti	3955–3958

5.2 Buzoq yarim tanasining skelet sxemasi

5.3 Buzoq go‘shtining standart birlamchi bo‘laklari sxemasi

5.4 Buzoq go‘shti bo‘laklari

5.4.1 Suyakli

Tana go‘shti — *3500*

Buzoq tanasi tananing barcha skelet mushaklari va suyaklarini, to‘piq bo‘g‘imi (tarsus) hamda **bilak bo‘g‘imi (karpus)**ni o‘z ichiga olgan holda barcha bo‘yin umurtqalarini va dumning beshtagacha dumg‘aza (koksigeal) umurtqalarini qamrab oladi.

Tana go‘shtiga ishlov berish (ortiqcha qismlarini kesib tashlash) inson iste’moli uchun yaroqli bo‘lgan tana go‘shtiga nisbatan qo‘llaniladigan barcha amaldagi davlat sanitariya-gigiyena talablariga muvofiq bo‘lishi kerak.

Aniqlashtirilishi lozim bo‘lgan talablar:

• Dum olib tashlanganligi.
• Qalin biqin mushagi (thick skirt) olib tashlanganligi.
• Yupqa biqin mushagi (thin skirt) olib tashlanganligi.
• Buyraklar olib tashlanganligi.
• Buyrak atrofi yog‘i olib tashlanganligi (bunda file ochiq ko‘rinib turishi kerak).
• Umurtqa kanalidagi yog‘ olib tashlanganligi
• Chanoq yog‘i olib tashlanganligi.
• Tana go‘shti yarim tana go‘shtlariga bo‘linganligi;.
• Orqa miya olib tashlanganligi.
• Kurakning orqaga mahkamlanganligi.
• To‘sh go‘shtini minimal tozalash talablaridan og‘ishlar (xaridor bilan kelishilgan holda).
• To‘sh massasiga qo‘yiladigan talablar.

Yarim tana go‘shti — *3505*

Tana umurtqa pog‘onasi bo‘ylab uzunasi bo‘yicha ikkiga bo‘linib, yarim tana go‘shtiga ishlov berish (ortiqcha qismlarini kesib tashlash) inson iste’moli uchun yaroqli mahsulotga nisbatan qo‘llaniladigan barcha amaldagi davlat sanitariya-gigiyena talablariga hamda go‘sht sanoatida qabul qilingan minimal tozalash talablariga muvofiq bo‘lishi kerak.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Dum olib tashlanganligi.
• Qalin biqin mushagi olib tashlanganligi.
• Yupqa biqin mushagi olib tashlanganligi.
• Tana qismi olib tashlanganligi (biqin bifshteksi saqlab qolingan).

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• Tana qismi olib tashlanganligi.

• Old va orqa boldir qismlari bo‘g‘im bo‘yicha ajratilganligi (tovon mushagi saqlangan holda)

• Buyraklar olib tashlanganligi.

• Buyrak atrofi yog‘i olib tashlanganligi (bunda file ochiq ko‘rinib turishi kerak).

• Chanoq yog‘i olib tashlanganligi.

• Tos suyagi atrofidagi yog‘ olib tashlanganligi.

• Orqa miya olib tashlanganligi.

• Kurakning orqaga mahkamlanganligi;.

• Minimal tozalash talablaridan og‘ishlar (xaridor va sotuvchi kelishuviga muvofiq).

• Tana massasiga qo‘yiladigan talablar.

Yarim tana (tana qismi olib tashlangan) (2-uslub) — 3506

Tana umurtqa pog‘onasi bo‘ylab uzunasi bo‘yicha ikkiga bo‘linib, yarim buzoq go‘sht tanalarga ajratiladi. Buyrak va buyrak yog‘i qoldiriladi. Orqa miya qoldiriladi.

To‘sh qismi birinchi qovurg‘adan boshlab yarim tana go‘shtining dorsal (yuqori) tomoni bo‘ylab parallel kesim bilan ajratiladi. To‘shning old qismi yelka mushaklari orasidagi tabiiy biriktiruvchi to‘qima bo‘ylab ajratib olinadi. To‘shning old qismidagi ko‘krak mushagining bir qismi yelka qismiga mahkam birikkan holda qoldiriladi. To‘shning qolgan qismi yupqa biqinning kaudal (orqa) qismigacha olib tashlanadi. Yupqa biqin yarim tana go‘shtiga biriktirilgan holda qoldiriladi. Yarim tana go‘shtiga ishlov berish amaldagi sanitariya-gigiyena talablariga hamda go‘sht sanoati tomonidan belgilangan minimal tozalash talablariga muvofiq bo‘lishi kerak.

Aniqlashtirilishi lozim:
Minimal tozalash talablaridan og‘ishlar (xaridor va sotuvchi kelishuviga muvofiq);
buyraklar va buyrak atrofi yog‘ining olib tashlanishi.

Yarim tana (to‘sh qismi va boldir olib tashlangan) (3-uslub) — 3507

Tana umurtqa pog‘onasi bo‘ylab uzunasi bo‘yicha ikkiga bo‘linib, yarim buzoq go‘sht tanalarga ajratiladi. Buyraklar va buyrak atrofi yog‘i saqlanadi. Orqa miya qoldiriladi.

To‘shning old qismi yelka mushaklari orasidagi tabiiy biriktiruvchi to‘qima bo‘ylab ajratiladi. Shu bilan birga, yelka suyagi va boldir qismi ham ajratilib, to‘sh qismiga biriktirilgan holda qoldiriladi.

To‘shning old qismidagi ko‘krak mushagining bir qismi yelka qismiga mahkam birikkan holda qoldiriladi. To‘shning qorin qismi yupqa biqinning kaudal (orqa) qismigacha davom etuvchi kesim orqali olib tashlanadi.

Yupqa biqin yarim tana go‘shtiga biriktirilgan holda qoldiriladi.

Yarim tana go‘shtiga ishlov berish amaldagi davlat sanitariya-gigiyena talablariga hamda go‘sht sanoati tomonidan kelishilgan minimal tozalash talablariga muvofiq bo‘lishi kerak.

Aniqlashtirilishi lozim:
Minimal tozalash talablaridan chetlanishlar (xaridor va sotuvchi kelishuviga muvofiq);
buyraklar va buyrak atrofi yog‘ining olib tashlanishi;
orqa miyaning olib tashlanishi.

Orqa qismi olib tashlangan tana go‘shti (3508-kod)

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Orqa qismi olib tashlangan tana go‘shti butun tana go‘shtidan oltinchi bel umurtqasi orqali to‘g‘ri kesim bajarilib, yonbosh suyagi (ilium) uchidan biroz yuqoridan o‘tgan holda biqinning ventral (pastki) qismigacha davom ettirilishi orqali olinadi.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Diafragma olib tashlangan.
• Tana go‘shti massasiga qo‘yiladigan talablar.

Juft old chorak qismlar (3509-kod)

Juft old chorak qismlar butun tana go‘shtidan belgilangan qovurg‘a konturi bo‘ylab to‘shning ventral (pastki) chetigacha kesish orqali tayyorlanadi. Shundan so‘ng umurtqa pog‘onasi orqali ikkinchi kesim bajarilib, umurtqa ajratiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Qaysi qovurg‘a bo‘yicha ajratilishi.

Old chorak qism (3510–3513-kodlar)

(3510 – 10-qovurg‘a, 3511 – 11-qovurg‘a, 3512 – 12-qovurg‘a, 3513 – 13-qovurg‘a)

Old chorak qism yarim tana go‘shtidan old va orqa chorak qismlarni belgilangan qovurg‘a bo‘ylab, umurtqa pog‘onasiga tik (90°) yo‘nalishda, biqinning ventral (pastki) qismigacha kesish orqali ajratiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Qovurg‘a raqami.
• Diafragma saqlanadimi yoki yo‘q.

Old qism («pistola» usulidagi bo‘lak)

[Bir nechta kodlarga ruxsat etiladi, jumladan kamida: 5 qovurg‘ali variant uchun bitta va 10 qovurg‘ali variant uchun bitta kod]

Old qism (“pistola” usulidagi bo‘lak) tana go‘shtidan [kod] orqa qism (“pistola” usulidagi bo‘lak) [kod]ni ajratish orqali, har ikki tomonda quyidagi uchta kesimni bajarish yo‘li bilan tayyorlanadi:

• birinchi kesim — ko‘krakning qorin plastinkasi (brisket navel plate) orqali ko‘ndalang kesim;

• ikkinchi kesim — umurtqa pog‘onasi o‘qiga parallel ravishda, umurtqalardan belgilangan masofada bajarilgan kesim;

• uchinchi kesim — umurtqa pog‘onasiga to‘g‘ri burchak ostida, belgilangan umurtqalar va ularga mos keluvchi qovurg‘alar oralig‘ida bajariladi.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Yupqa biqin saqlanadimi.

Old chorak qism («pistola» usulidagi bo‘lak)

[Bir nechta kodlarga ruxsat etiladi, jumladan kamida: 5 qovurg‘ali variant uchun bitta va 10 qovurg‘ali variant uchun bitta kod]

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Old chorak qismi («pistola» usulidagi bo‘lak) old qism (*forend*) **[kod]**dan umurtqa pog‘onasi bo‘ylab ajratish orqali yoki yarim tana go‘shti **[kod]**dan orqa chorak qismi **[kod]**ni oldingi bo‘limda tavsiflangan uchta kesim (qarang: “Old qism («pistola» usulidagi bo‘lak)”) **[kod]** yordamida ajratish orqali tayyorlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Yupqa biqin saqlanadimi.

• Orqa miya olib tashlanadimi.

Old chorak qism (to‘g‘ri kesim)

[Bir nechta kodlarga ruxsat etiladi, jumladan kamida: 5 qovurg‘ali variant uchun bitta va 10 qovurg‘ali variant uchun bitta kod]

Old chorak qismi (to‘g‘ri kesim) old qism (to‘g‘ri kesim) **[kod]**dan umurtqa pog‘onasi bo‘ylab ajratish orqali yoki yarim tana go‘shtidan orqa chorak qismi (to‘g‘ri kesim) **[kod]**ni avval tavsiflangan kesim (qarang: “Old qism (to‘g‘ri kesim)”) **[kod]** yordamida ajratish orqali tayyorlanadi.

Old chorak (to‘g‘ri kesim)

[Bir nechta kodlarga ruxsat etiladi, jumladan kamida: 5 qovurg‘ali variant uchun bitta va 10 qovurg‘ali variant uchun bitta kod]

Old chorak (to‘g‘ri kesim) umurtqa pog‘onasi o‘qi bo‘ylab oldingi qismdan (to‘g‘ri kesim) [kod] ajratish orqali yoki yarim buzoq go‘sht tanasidan orqa chorakni (to‘g‘ri kesim) [kod] yuqorida tavsiflangan kesim (**oldingi qism (to‘g‘ri kesim)**ga qarang) yordamida ajratish orqali tayyorlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Orqa miya olib tashlanadimi.

Old egar qismi (3524–3525-kodlar)

(3524 – 11-qovurg‘a, 3525 – 12-qovurg‘a)

Old egar qismi tana go‘shtining old qismi bo‘lib, umurtqa pog‘onasi bo‘ylab 1-qovurg‘a **va** 11-qovurg‘a (shu qovurg‘ani ham o‘z ichiga olgan holda) orqali kesish yo‘li bilan ajratiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Diafragma saqlanadimi yoki olib tashlanadimi.

Juft qovurg‘ali bo‘lak (5 qovurg‘a)

Ushbu bo‘lak old qism (“pistola” usulidagi bo‘lak) [kod] yoki old qism (to‘g‘ri kesim) **[kod]**dan ko‘krak qafasi va qorin bo‘shlig‘ining ventral (pastki) qismi (to‘sh) [kod] yoki uning bir qismi [kod] olib tashlangandan so‘ng olinadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Ikkiga ajratilganligi.

Yakka qovurg‘ali bo‘lak (5 qovurg‘a)

Juft qovurg‘ali bo‘lak [kod] umurtqa pog‘onasi bo‘ylab ikkiga ajratilishi orqali tayyorlanadi.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Aniqlashtirilishi lozim:

•Orqa miya olib tashlanganligi.

Juft old chorak qismlar («pistola» usuli), 1-uslub

“Pistola” usulidagi juft old chorak qismlar tana go‘shtidan “pistola” usulidagi juft orqa chorak qismlari (1-uslub) olib tashlangandan keyin qoladigan qismdan iborat. Diafragma saqlanadi.

Old choraklar jufti (tana qismi olib tashlangan) (3-uslub)

Old choraklar jufti buzoq go‘sht tanalardan belgilangan qovurg‘a konturi bo‘ylab ko‘krakning pastki (ventral) chetigacha kesim bajarish orqali tayyorlanadi. So‘ngra belgilangan ko‘krak umurtqasi orqali ikkinchi kesim bajarilib, umurtqa pog‘onasi ajratiladi.

Har ikki tomondagi tananing old uch qismi (brisket point end) kurak mushaklari orasidagi tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab olib tashlanadi va qovurg‘alar uzunligi umurtqa pog‘onasidan belgilangan masofada kesiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqami.

Juft old chorak qismlar (to‘sh qismi olib tashlangan), 3-uslub

Juft old chorak qismlar tana go‘shtidan belgilangan qovurg‘a konturi bo‘ylab to‘shning ventral (pastki) chetigacha kesish orqali tayyorlanadi. Shundan so‘ng belgilangan ko‘krak umurtqasi orqali ikkinchi kesim bajarilib, umurtqa pog‘onasi ajratiladi. To‘shning old qismi har ikki tomondan kurak mushaklari orasidagi tabiiy biriktiruvchi to‘qima bo‘ylab ajratiladi, qovurg‘alar esa umurtqa pog‘onasidan belgilangan masofada kesib qisqartiriladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

qovurg‘a raqami.

Orqa chorak qismi (3530–3533-kodlar)

(3530 – 3-qovurg‘a, 3531 – 2-qovurg‘a, 3532 – 1-qovurg‘a, 3533 – 0-qovurg‘a)

Orqa chorak qismi yarim tana go‘shti (3505)dan old va orqa chorak qismlarini belgilangan qovurg‘a bo‘ylab, umurtqa pog‘onasiga tik (90°) yo‘nalishda, biqinning ventral (pastki) qismigacha kesish orqali ajratiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

qovurg‘a raqami;

diafragma olib tashlanganligi;

tana go‘shti massasiga qo‘yiladigan talablar.

Orqa qism (to‘g‘ri kesim)

[Bir nechta kodlarga ruxsat etiladi, jumladan, kamida 8 qovurg‘ali va 3 qovurg‘ali variantlar uchun bittadan kod]

Orqa qism (to‘g‘ri kesim) tana go‘shti **[kod]**dan old qism (to‘g‘ri kesim) **[kod]**ni belgilangan umurtqalar va ularga mos qovurg‘alar oralig‘ida ko‘ndalang kesim bilan ajratish orqali tayyorlanadi.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Aniqlashtirilishi lozim:
dum olib tashlanganligi;
buyraklar olib tashlanganligi;
orqa boldir bo‘g‘im bo‘yicha ajratilganligi (tovon mushagi saqlangan holda);
ikkiga ajratilganligi;
ikkiga ajratilib, orqa miya olib tashlanganligi;
buyrak atrofi yog‘i olib tashlanganligi (file ochiq ko‘rinadigan holatda);
chanoq yog‘i olib tashlanganligi.

Orqa qism (pistola usulida)

[Bir nechta kodlarga ruxsat etiladi, jumladan kamida 8 qovurg‘ali va 3 qovurg‘ali variantlar uchun bittadan kod]

Orqa qism (“pistola” usuli) tana go‘shti **[kod]**dan old qismni ajratish uchun avval tavsiflangan uchta kesim (qarang: “Orqa qism” [kod]) yordamida tayyorlanadi.

Kesim yuzaki chov limfa tugunidan (superficial inguinal lymph node) boshlanadi, to‘g‘ri qorin mushagini (M. rectus abdominis) ajratib o‘tadi va son (chanoq) qismi konturi bo‘ylab davom etadi. Kesim umurtqa tanalariga parallel ravishda, uzun orqa mushagining
(M. longissimus dorsi) ko‘z mushagining qorin (ventral) chetidan taxminan 50 mm masofada, belgilangan qovurg‘agacha davom ettiriladi.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Yupqa biqin olib tashlangan.
• Yupqa biqinni olib tashlash xaridorning texnik talabiga muvofiq belgilanishi mumkin.
• Boldir va ruletka olib tashlangan (bo‘g‘imdan kesilgan, tovon mushagi qoldirilgan).
• Dum olib tashlangan.
• Buyrak olib tashlangan.
• Buyrak yog‘i olib tashlangan (ichki file ko‘rinadigan holatda).
• Tos suyagi atrofidagi yog‘ olib tashlangan.
• Qovurg‘alar soni.
• Orqa miya olib tashlangan.

Orqa chorak qism (to‘g‘ri kesim)

[Bir nechta kodlarga ruxsat etiladi, jumladan kamida 8 qovurg‘ali va 3 qovurg‘ali variantlar uchun bittadan kod]

Orqa chorak qismi (to‘g‘ri kesim) orqa qismdan (to‘g‘ri kesim) **[kod]** umurtqa kanali bo‘ylab ajratish orqali yoki yarim tana go‘shti **[kod]**dan old chorak qismini (to‘g‘ri kesim) **[kod]** ajratish orqali, avvalgi kesimdan foydalanib (qarang: «Orqa qism» **[kod]**) tayyorlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:
dum olib tashlanganligi;
buyraklar olib tashlanganligi;
boldir qismi bo‘g‘im bo‘yicha olib tashlanganligi (tovon mushagi saqlangan holda);
orqa miya olib tashlanganligi;
buyrak atrofi yog‘i olib tashlanganligi (file ochiq ko‘rinadigan holatda);
chanoq yog‘i olib tashlanganligi;
ventral kesim ichki biqin mushagi (M. transversus abdominis) konturi bo‘ylab bajarilishi.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Kosher talablari.

Orqa chorak qismi (pistola usulida) — 3540–3543

(3540 – 8-qovurg‘a, 3541 – 7-qovurg‘a, 3542 – 6-qovurg‘a, 3543 – 0-qovurg‘a)

«Pistola» usulidagi orqa chorak qismi orqa chorak qismidan yupqa biqin, qovurg‘alarning yon qismi va to‘shning old uchining bir qismi olib tashlanishi orqali tayyorlanadi.

Kesim yuzaki chov limfa tugunidan boshlanadi, qorin to‘g‘ri mushagini (M. rectus abdominis) ajratadi va son-tos konturi bo‘ylab umurtqa tanalariga parallel ravishda, ko‘z mushagining (M. longissimus dorsi) ventral chetidan taxminan 50 mm masofada belgilangan qovurg‘agacha davom etadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqami.

• Diafragma olib tashlanadimi.

• Qovurg‘aning ko‘z mushagidan belgilangan masofadagi uzunligi.

• Tana vazniga qo‘yiladigan talab.

Tos-son qismi (3565-kod)

Tos-son qismi orqa chorak qismidan **yonbosh limfa tuguni** (*subiliac lymph node*)dan boshlanadigan, son bo‘g‘imining biroz old qismidan o‘tib, **o‘tirg‘ich limfa tuguni** (*ischiatic lymph node*)gacha davom etadigan kesim orqali tayyorlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Yuzaki chov limfa tuguni va yonbosh osti limfa tuguni olib tashlandimi.

• O‘tirg‘ich suyagining (aitch bone) bir qismi va uning ustidagi tolali to‘qima olib tashlandimi.

• Tana vazniga qo‘yiladigan talab.

Juft tos-son qismi (oyoq jufti, uzun kesim) [kod]

Orqa qism («pistola» usuli) [kod] yoki orqa qism (to‘g‘ri kesim) **[kod]**dan olinadi.

Suyak asosi:

• katta va kichik boldir suyaklari (tibia va fibula) hamda to‘piq bo‘g‘imi (tarsus) (boldir/ruletka [kod]);

• son suyagi (femur);

• tizza qopqog‘i suyagi (patella);

• tos suyagi (os coxae);

• dumg‘aza suyagi (sacrum);

• oxirgi bel umurtqasi.

Mushak asosi:

• son suyagi mushaklari;

• son mushaklari;

• boldir mushaklari.

Aniqlashtirilishi lozim:

dum olib tashlanganligi;

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FRC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

yupqa biqin olib tashlanganligi;
boldir olib tashlanganligi (bo‘g‘im bo‘yicha, mushak saqlangan holda);
file bosh qismi olib tashlanganligi;
ikkiga bo‘linganligi.

Tos-son qismi (oyoq, uzun kesim) [kod]

Juft tos-son qismi (oyoq jufti, uzun kesim) [kod] umurtqa o‘qi bo‘ylab ikkiga bo‘lish orqali tayyorlanadi.

Aniqlash lozim:
dum olib tashlanganligi;
yupqa biqin olib tashlanganligi;
boldir bo‘g‘im bo‘yicha olib tashlanganligi (mushak joyida saqlangan holda);
file bosh qismi olib tashlanganligi;
orqa miya olib tashlanganligi.

Orqa egar qismi (3535–3536-kodlar)

(3535 – 1-qovurg‘a, 3536 – 2-qovurg‘a)

Orqa egar qismi old egar qismi va oyoq jufti olib tashlangandan keyin bel-dumg‘aza birikmasi sohasida tana go‘shtining orqa qismida qoladigan qismdir.

Aniqlash lozim:
• saqlanadigan qovurg‘alar soni;
• osilib turuvchi file (hanging tender) va diafragma saqlanadimi yoki olib tashlanadimi.

Egar qismi (Saddle) [kod]

Egar qismi (Saddle) orqa qismdan (pistola usulida) [kod] oxiridan oldingi bel umurtqasi bo‘ylab bajarilgan ko‘ndalang kesim orqali yoki orqa qismdan (to‘g‘ri kesim) [kod] oxiridan oldingi bel umurtqasi bo‘ylab bajarilgan ko‘ndalang kesim va umurtqa pog‘onasi o‘qiga parallel uzunlamas kesim orqali tayyorlanadi.

Suyak asosli:
• belgilangan orqa (ko‘krak) umurtqasidan oxiridan oldingi bel umurtqasigacha, shuningdek umurtqalardan belgilangan masofadagi mos qovurg‘alarning tutash qismlari.

Mushak asosi:
• orqa-bel (dorso-lumbal) soha mushaklari;
• keng orqa mushagi va trapetsiyasimon mushak sohasining bir qismi (qovurg‘aning yuqori qismi);
• yupqa biqinning bir qismi [kod].

Aniqlashtirilishi lozim:
saqlanadigan qovurg‘alar va bel umurtqalari soni
yupqa biqin saqlanadimi yoki olib tashlanadimi;
buyraklar saqlanadimi yoki olib tashlanadimi;
file bosh qismi saqlanadimi;
file olib tashlanadimi;
qalin biqin saqlanadimi;

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

qoplovchi mushak (3 qovurg‘ani qoplaydigan) olib tashlanadimi;
qoplovchi mushak (5 qovurg‘ani qoplaydigan) olib tashlanadimi;
yog‘ olib tashlanadimi;
qovurg‘a uzunligi ko‘z mushagiga (M. longissimus dorsi) nisbatan belgilanadimi;
ikkiga ajratiladimi.

Orqa-bel qismi (3575–3578-kodlar)

(3575 – 3-qovurg‘a, 3576 – 2-qovurg‘a, 3577 – 1-qovurg‘a, 3578 – 0-qovurg‘a)

Orqa-bel qismi egar qismi **[kod]** umurtqa o‘qi bo‘ylab ikkiga bo‘linganidan (yoki orqa qism **[kod]** yoki orqa qism, to‘g‘ri kesim **[kod]**dan egar qismi uchun qo‘llaniladigan kesim yordamida) tayyorlanadi.

Suyak asosi:

• belgilangan ko‘krak (orqa) umurtqasidan oxiridan oldingi bel umurtqasigacha, shuningdek umurtqalardan belgilangan masofadagi mos qovurg‘alarning tutash qismlari.

Mushak asosi:

• orqa-bel soha mushaklari;
• qovurg‘a devorining mushak birikmalari;
• keng orqa mushagi va trapetsiyasimon mushak sohasining bir qismi;
• tananing qorin plastinkasining bir qismi [kod].

Aniqlashtirilishi lozim:

saqlanadigan qovurg‘alar va bel umurtqalari soni;
yupqa biqin saqlanadimi yoki olib tashlanadimi;
buyrak saqlanadimi yoki olib tashlanadimi;
file bosh qismi saqlanadimi;
file olib tashlanadimi;
qalin biqin saqlanadimi;
qoplovchi mushak (3 qovurg‘ani qoplaydigan) olib tashlanadimi;
qoplovchi mushak (5 qovurg‘ani qoplaydigan) olib tashlanadimi.
qovurg‘a uzunligi (ko‘z mushagidan boshlab) belgilanadimi;
orqa miya olib tashlanadimi.

Qisqa bel qismi — 3590–3593

(3590 – 1-qovurg‘a, 3592 – 2-qovurg‘a, 3593 – 3-qovurg‘a)

Qisqa bel qismi bel qismidan oldingi chorakni ajratish chizig‘iga parallel ravishda belgilangan qovurg‘alarni olib tashlash orqali tayyorlanadi. Qovurg‘alarni ajratish uchun kesim belgilangan qovurg‘a konturi bo‘ylab bajariladi va ko‘krak umurtqalarining orqa (dorsal) chetida ajratiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

to‘shni olib tashlash chizig‘i va ko‘z mushagidan bo‘lgan masofa;
talab qilinadigan qovurg‘a raqami.

Qovurg‘a qismi (Rack) — 3581–3582

(3581 – 6-qovurg‘a, 3582 – 7-qovurg‘a)

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Qovurg‘a qismi (Rack) yarim buzoq go‘sht tanalardan 12- va 13-qovurg‘alar orasidan umurtqa pog‘onasi bo‘ylab kesish orqali tayyorlanadi. Oldingi chorak 4- va 5-qovurg‘alar yoki 5- va 6-qovurg‘alar orasidan umurtqa pog‘onasi bo‘ylab kesish orqali ajratiladi. Tana qismi umurtqa qirrasi (chine)ga parallel ravishda, go‘shtning ko‘z mushagidan belgilangan masofada bajarilgan to‘g‘ri kesim bilan olib tashlanadi.

Aniqlash lozim:
• Talab etilgan qovurg‘a raqami.
• Umurtqa qirrasi (chine) va/yoki feather bone qoldirilgan yoki olib tashlangan.
• Qorin (ventral) tomondagi kesim chizig‘i masofasi.
• French trim usulida tozalangan qovurg‘a qismi.

Qovurg‘a qismi — qoplovchi mushaksiz (French trim) — 3583–3584
(3583 – 6-qovurg‘a, 3584 – 7-qovurg‘a)
Qovurg‘a qismi — qoplovchi mushaksiz (French trim) oddiy qovurg‘a qismidan qoplovchi mushak (cap muscle) va kurak tog‘ayi qovurg‘a qafasi hamda belning ko‘z mushagi ustidagi tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab olib tashlash orqali tayyorlanadi. Qovurg‘alar French trim usulida tozalanib, belgilangan uzunlikda ochib qo‘yiladi.

Muqobil tozalash variantlari:
• Qovurg‘a qismi — qoplovchi mushaksiz, to‘liq French trim.
• Qovurg‘a qismi — qoplovchi mushaksiz, to‘liq French trim, pardasi ajratilgan (denuded).

Aniqlash lozim:
• Talab etilgan qovurg‘a raqami.
• Umurtqa qirrasi va/yoki qoldirilgan yoki olib tashlangan.
• Qorin tomondagi kesim chizig‘i masofasi.

Tayyorlangan qovurg‘alar — 3605–3609
(3605 – 4-qovurg‘a, 3606 – 5-qovurg‘a, 3607 – 6-qovurg‘a, 3608 – 7-qovurg‘a, 3609 – 8-qovurg‘a)
Tayyorlangan qovurg‘alar oldingi chorakdan tana qismi va bo‘yin-yelka qismi olib tashlangandan keyin tayyorlanadi.
Qisqa qovurg‘alar qismi bel tomonida **uzun orqa mushagi (M. longissimus dorsi)**ning ko‘z mushagidan 75 mm masofada, umurtqa pog‘onasiga parallel ravishda, belgilangan qovurg‘agacha kesib olib tashlanadi.
Tayyorlangan qovurg‘alardagi umurtqa tanasi olib tashlanadi, natijada mushak go‘shti ochiladi, biroq umurtqa o‘simtalari birikkan holda qoldiriladi.

Aniqlash lozim:
• Talab etilgan qovurg‘a raqami.
• Umurtqa o‘simtalari olib tashlangan.
• Kurak suyagining uchi va unga birikkan tog‘ay olib tashlangan.
• Qovurg‘a uzunligining ko‘z mushagidan boshlab masofasi.
• Qoplovchi mushak (M. trapezius) olib tashlangan.
• Bo‘yin boylami olib tashlangan.

STANDARTLAR INSTITUTI #UMJ5FPG3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• Buzoq go‘sht tana vazniga qo‘yiladigan talab.

Ko‘krak qovurg‘alari — 3670

Ko‘krak qovurg‘alari qovurg‘a qafasining istalgan qismidan tayyorlanadi va faqat qovurg‘a suyaklari hamda qovurg‘alararo mushaklardan iborat bo‘ladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqami.

• Bo‘lakning o‘lchami.

Qisqa qovurg‘alar — 3665–3669

(3665 – 5-qovurg‘a, 3666 – 6-qovurg‘a, 3667 – 7-qovurg‘a, 3668 – 8-qovurg‘a, 3669 – 9-qovurg‘a)

Qisqa qovurg‘alar oldingi chorakdan tana qismi, tayyorlangan qovurg‘alar va bo‘yin-yelka qismi olib tashlangandan keyin tayyorlanadi.

Qisqa qovurg‘alarni ajratish chizig‘i uzun orqa mushagining (M. longissimus dorsi) ko‘z mushagidan taxminan 75 mm masofada joylashadi va umurtqa pog‘onasiga parallel ravishda o‘tadi.

Agar boshqacha ko‘rsatilmagan bo‘lsa, teri osti tanasi mushagi (M. cutaneus trunci) olib tashlanadi.

Belgilanishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqamlari va ularning joylashuvi.

• M. cutaneus trunci qoldirilgan.

• M. latissimus dorsi mushagi qoldirilgan yoki olib tashlangan.

• Yog‘ qoplami qoldirilgan yoki olib tashlangan.

• Diafragma qoldirilgan yoki olib tashlangan.

• Kesilgan bo‘laklarning talab etilgan o‘lchami.

Boldir — 3630

Boldir oldingi yoki orqa chorak oyoqlaridan (yozuvchi va bukuvchi mushaklar guruhi) tayyorlanadi.

Oldingi oyoq oldingi chorakdagi tanani ajratish chizig‘i bo‘ylab uch boshli yelka mushagi (M. triceps brachii) va ikki boshli yelka mushagi (M. biceps brachii) orqali, shuningdek yelka suyagining pastki uchidan kesilib, bilak suyaklari (radius va ulna) hamda ularga birikkan mushaklar bilan birga ajratiladi.

Orqa oyoq tizza bo‘g‘imi orqali kesilib, katta boldir suyagi va to‘piq suyaklari, shuningdek ularni o‘rab turgan bukuvchi va yozuvchi mushaklar guruhi bilan birga ajratiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Oldingi chorak yoki orqa chorak.

• Oldingi chorak tirsak o‘sig‘i va karpus bo‘g‘imi go‘sht sathida olib tashlangan.

• Orqa chorak tarsus va stifle bo‘g‘imlari go‘sht sathida olib tashlangan.

Oldingi boldir [kod]

Oldingi oyoqning pastki qismi (panjasiz).

Suyak asoslari:

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK --25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• Radius-ulna (bilak suyaklari);
• Karpus (bilak bo‘g‘imi).

Mushak asoslari:
• Oldingi oyoq mushaklari.

Belgilanishi lozim:
• Kesim tizza bo‘g‘imi orqali bajarilgan.
• To‘g‘ri tekislangan .

Orqa boldir [kod]
Orqa oyoqning pastki qismi (panjasiz).
Suyak asoslari:
• Katta va kichik boldir suyaklari hamda to‘piq bo‘g‘imi.
Mushak asoslari:
• Orqa oyoq mushaklari.
Belgilanishi lozim:
• Kesim tizza bo‘g‘imi orqali bajarilgan.

Ossobuko — 3631
Ossobuko — oldingi yoki orqa chorak boldiridan 3630 tayyorlanadigan boldir bo‘laklaridir.
Bo‘laklar suyak bo‘ylab ko‘ndalang kesim bilan belgilangan qalinlikda tayyorlanadi.
Belgilanishi lozim:
• Bo‘lak qalinligi.
• Faqat oldingi boldirdan tayyorlangan.
• Faqat orqa boldirdan tayyorlangan.

Tana va biqin qismi [kod]
Tana va biqin qismi oldingi qismdan (pistola usulida) yoki oldingi chorakdan (pistola usulida) [kodlar], qovurg‘a qismi [kod] ajratib olingandan keyin qoladigan ko‘krak qafasi va qorin devorining pastki qismidan tayyorlanadi.
Tana va biqin qismi quyidagilarni o‘z ichiga oladi:
• tananing qorin plastinkasi [kod];
• tananing qovurg‘a plastinkasi [kod];
• tananing old uch qismi [kod].

Suyak asoslari:
• ko‘krak suyagi;
• qovurg‘alarning o‘rta va pastki qismlari (belgilangan miqdorda).

Mushak asoslari:
• ko‘krak mushaklari;
• qovurg‘a va qorin devorining pastki qismidagi mushaklar;
diafragmaning go‘shtli qismi (yupqa biqin mushagi).

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI
Belgilanishi lozim:

• Yupqa biqin qoldirilgan.
• Qovurg‘alar soni ko‘rsatilgan.
• Ko‘taruvchi ko‘krak mushagi (M. pectoralis ascendens) qoldirilgan.
• Yupqa biqin mushagi olib tashlangan.

Biqin qismi [kod]

Biqin qismi tana va biqin qismi [kod] bilan bir xil tavsifga ega, biroq ko‘krak suyagisiz hamda unga tutash qovurg‘alarning pastki uchlari (soni ko‘rsatiladi) bilan tayyorlanadi.

Belgilanishi lozim:
• Qovurg‘alar soni ko‘rsatilgan.
• Yupqa biqin qoldirilgan.
• Qalin biqin mushagi olib tashlangan.

Tananing qovurg‘a plastinkasi / Tana va biqin qismi (tananing qorin plastinkasisiz) [kod]

Tananing qovurg‘a plastinkasi / Tana va biqin qismi (tananing qorin plastinkasisiz) tana va biqin qismi [kod] bilan bir xil tavsifga ega, biroq tananing qorin plastinkasi [kod] olib tashlangan bo‘ladi.

Belgilanishi lozim:
• Qovurg‘alar soni ko‘rsatilgan.
• Qalin biqin mushagi olib tashlangan.

Tananing old uch qismi — 3650–3653

(3650 – 4-qovurg‘a, 3651 – 5-qovurg‘a, 3652 – 6-qovurg‘a, 3653 – 7-qovurg‘a)

Tananing old uch qismi tana qismidan tananing qorin uchini belgilangan qovurg‘aning orqa cheti bo‘ylab olib tashlash orqali tayyorlanadi.

Belgilanishi lozim:
• Talab etilgan qovurg‘a raqami.

Tananing qorin uchi — 3660–3664

(3660 – 4-qovurg‘a, 3661 – 5-qovurg‘a, 3662 – 6-qovurg‘a, 3663 – 7-qovurg‘a, 3664 – 8-qovurg‘a)

Tananing qorin uchi tana qismidan tananing old uch qismini belgilangan qovurg‘aning orqa cheti bo‘ylab olib tashlash orqali tayyorlanadi.

Belgilanishi lozim:
• Talab etilgan qovurg‘a raqami.
• Diafragma olib tashlangan.
• Qorin parda olib tashlangan.
• Ichki biqin mushagi olib tashlangan.

Yelka (kurak) — 3615

Yelka (kurak) oldingi chorakdan tayyorlanadi va kurak suyagi, yelka suyagi hamda oldingi boldir suyaklari va ularga birikkan mushaklardan iborat bo‘ladi.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Yelka oldingi chorakdan qovurg‘alar ustidagi mushaklar orasidagi tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab kesish orqali ajratiladi, bunda **kurak osti mushagi (M. subscapularis)**ning pastki qismi kurak suyagiga birikkan holda qoldiriladi.

Tananing qorin plastinkasi [kod]

Qorin bo‘shlig‘ining pastki qismi.

Mushak asoslari:

Quyidagi mushaklarning bir qismi:

• M. rectus abdominis (to‘g‘ri qorin mushagi);
• M. obliquus internus abdominis (ichki qiyshiq qorin mushagi);
• M. transversus abdominis (ko‘ndalang qorin mushagi);
• M. obliquus externus abdominis (tashqi qiyshiq qorin mushagi);
• M. cutaneus trunci (ichki biqin mushagi).

Tananing qovurg‘a plastinkasi [kod]

Tananing qovurg‘a plastinkasi — tananing qorin plastinkasi va tananing old uch qismi orasida joylashgan tana va biqin qismining bir bo‘lagi.

Suyak asoslari:

• Qovurg‘alarning o‘rta va pastki qismlari (belgilangan miqdorda).

Mushak asoslari:

• Qovurg‘a devori mushaklari.

Belgilanishi lozim:

• Qovurg‘alar soni ko‘rsatilgan.
• Qalin biqin mushagi olib tashlangan.

[Bo‘yin-yelka qismi (uzun kesim) [kod]]

Ko‘krak qafasining oldingi uchining orqa qismi hamda bo‘yin sohasi. U quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

• bo‘yin [kod];
• bo‘yin-yelka qismi [kod].

Suyak asoslari:

• 7 ta bo‘yin umurtqasi hamda birinchi ko‘krak umurtqasi (yoki belgilangan miqdordagi ko‘krak umurtqalari) va ularga mos qovurg‘alarning tutash qismlari.

Mushak asoslari:

• bo‘yin sohasi mushaklari;
• ko‘krak qafasining oldingi yuqori qismi mushaklari.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Qovurg‘alar soni ko‘rsatilgan.
• Orqa miya olib tashlangan.
• Suyaksiz.
• Bo‘yin sohasi

Suyak asoslari:

• 7 ta bo‘yin umurtqasi.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Mushak asoslari:
• bo‘yin sohasi mushaklari.

Belgilanishi lozim:
Suyaksiz.

Bo‘yin [kod]
Bo‘yin sohasi.
Suyak asoslari:
• 7 ta bo‘yin umurtqasi.

Mushak asoslari:
• bo‘yin sohasi mushaklari.

Bo‘yin-yelka qismi [kod]
Ko‘krak qafasining oldingi uchining orqa qismi.

Suyak asoslari:
• birinchi ko‘krak umurtqasi (yoki belgilangan miqdordagi ko‘krak umurtqalari) hamda ularga mos qovurg‘alarning tutash qismlari.
Mushak asoslari:
• ko‘krak qafasining oldingi yuqori qismi mushaklari.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Qovurg‘alar soni ko‘rsatilgan.
• Suyaksiz.

5.4.2 Suyaksiz

Son qismi (uzun kesim) — 3681

Son qismi (uzun kesim) buzoqning yarim buzoq go‘sht tanalardan (3505) tayyorlanadi va 6-bel umurtqasi orqali, yonbosh suyagidan sal yuqoriroq nuqtagacha bajarilgan kesim bilan ajratiladi. So‘ngra son qismi suyaklar, tog‘aylar va ochiq qolgan paylar olib tashlanish orqali tayyorlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Sonning ichki file qismi olib tashlangan.
• Biqin qismi olib tashlangan.
• Boldir olib tashlangan.

Son qismlari to‘plami — 3682

Muqobil nomi: Orqa qism to‘plami.

Son qismlari to‘plami uzun kesimdagi son qismidan (3681) sonning yuqori qismi, tashqi son qismi va tizza qismi kabi asosiy bo‘laklarni ajratish orqali tayyorlanadi. Zaruratga qarab son dum qismi ham kiritilishi mumkin. Belgilangan hollarda ushbu asosiy bo‘laklarni tayyorlashning turli variantlaridan foydalanish mumkin.

Aniqlash lozim:

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• Asosiy bo‘laklarga kiritilgan o‘zgarishlar: qalin biqin qismi, tashqi son qismi, tashqi sonning tekis qismi/ko‘z mushagi.

• Son dum qismi qoldirilgan.

• Asosiy bo‘laklar pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

Orqa qism to‘plami har bir turdagi asosiy bo‘lakdan ikkitadan iborat bo‘ladi: sonning yuqori qismi, tashqi son qismi, tizza qismi va zaruratga qarab son dum qismi. Belgilangan hollarda ushbu asosiy bo‘laklarni tayyorlashning turli variantlaridan foydalanish mumkin.

Sonning yuqori qismi — 3680

Muqobil nomi: Ichki son qismi — 3685

Sonning yuqori qismi (3680) — Ichki son qismi (3685). [Kodlar tekshirilishi lozim.]

Sonning yuqori qismi son suyagining orqa va ichki tomonida joylashgan bo‘lib, chanoq suyagiga birikkan bo‘ladi. U qalin biqin qismi va tashqi son qismi orasidagi tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab ajratib olinadi.

Jinsiy a’zo ildizi qismi, tolali biriktiruvchi to‘qima, chov limfa tuguni va uning atrofidagi yog‘ olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Umurtqani tiklovchi mushak olib tashlangan.

• Biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan.

• Son qon tomirlari olib tashlangan.

• Trimlangan.

• Pichoq bilan trimlangan.

• Pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

Sonning yuqori qismi — qoplovchi mushaksiz — 3686

Sonning yuqori qismi — qoplovchi mushaksiz ichki son qismidan (3685) **nozik mushak (M. gracilis)**ni tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab olib tashlash orqali tayyorlanadi. Yog‘ to‘planmalari ham olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Taroqsimon mushak (M. pectineus) va/yoki tikuvchi mushak (M. sartorius) olib tashlangan.

Qalin biqin qismi — 3710

Qalin biqin qismi son qismidan olinadi va ichki son qismi hamda tashqi son qismi orasidagi tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab ajratiladi.

Tizza qopqog‘i, bo‘g‘im kapsulasi va ularni o‘rab turgan biriktiruvchi to‘qima olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Teri osti tanasi mushagi (M. cutaneus trunci) olib tashlangan.

• Son dum qismi uchidagi **sharsimon mushaklar**ning ochilish darajasi ko‘rsatilgan.

Tizza qismi — 3715

Tizza qismi qalin biqin qismidan (3710) qoplovchi mushak (M. tensor fasciae latae), unga birikkan yog‘ va **yonbosh osti limfa tuguni**ni olib tashlash orqali tayyorlanadi.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FRC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Aniqlashtirilishi lozim:

• Son dum qismi uchidagi **sharsimon mushaklar**ning ochilish darajasi ko‘rsatilgan.

Tashqi son qismi — 3690

Tashqi son qismi son suyagining tashqi va orqa tomonida joylashgan bo‘lib, chanoq suyagiga birikkan bo‘ladi. U qalin biqin qismi va sonning yuqori qismi orasidagi tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab ajratiladi.

Asosiy bo‘lakning oyoq tomoni Axill payi va tovon mushagi (M. gastrocnemius) tutashgan joyda to‘g‘ri kesiladi. Chanoq suyagiga birikkan tog‘ay olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Axill payi olib tashlangan.

• Tizza osti limfa tuguni olib tashlangan.

• Tovon mushagi olib tashlangan.

• Son dum qismi qoplovchi mushagi qoldirilgan.

• Trimlangan.

• Pichoq bilan trimlangan.

• Pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

Tashqi son qismi — 3695

Tashqi son qismi tashqi son qismidan tovon mushagini (M. gastrocnemius) olib tashlash orqali tayyorlanadi.

Tizza osti limfa tuguni, uning atrofidagi yog‘ va biriktiruvchi to‘qima olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Qorin tomonidagi qalin biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan.

• Ikki boshli son mushagining quymich bosh qismi (M. biceps femoris) olib tashlangan.

Tashqi son va son dum qismi (tovon mushagi bilan) [kod]

Son qismining quyidagi mushaklardan tashkil topgan qismi:

• M. gastrocnemius (tovon mushagi);

• M. biceps femoris va M. glutaeofemoralis;

• M. semitendinosus (tashqi sonning ko‘z mushagi — eye of round);

• M. gluteus superficialis, M. gluteus medius, M. gluteus profundus va M. gluteus accessorius (son dum qismi — rump steak).

Aniqlashtirilishi lozim:

• Trimlangan.

• Pichoq bilan trimlangan.

• Pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

Tashqi sonning ko‘z mushagi (tovon mushagi, son dum qismi va son dum uchisiz) [kod]

Son qismining quyidagi mushaklardan tashkil topgan qismi:

• M. biceps femoris;

• M. glutaeofemoralis;

• M. semitendinosus, uning pastki va yuqori qismlari olib tashlangan holda.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Trimlangan.

• Pichoq bilan trimlangan.

• Pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Striploin — 3765–3768

(3765 – 3-qovurg‘a, 3766 – 2-qovurg‘a, 3767 – 1-qovurg‘a, 3768 – 0-qovurg‘a)

Striploin orqa chorakdan **bel–dumg‘aza tutashgan joyi**dan biqinning qorin qismigacha kesim bajarish orqali tayyorlanadi. Biqin qismi uzun orqa mushagining (M. longissimus dorsi) ko‘z mushagidan belgilangan masofada, ham oldingi, ham orqa uchlarida olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqami.

• Ko‘z mushagidan masofa.

• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.

• Umurtqa usti boylami olib tashlangan.

• M. multifidi mushagi olib tashlangan.

Belning ko‘z mushagi — 3769

Belning ko‘z mushagi yarim buzoq go‘sht tanalardan tayyorlanadi va **uzun orqa mushagi (M. longissimus dorsi)**ning bel hamda ko‘krak umurtqalarining tikanli va ko‘ndalang o‘simtalari bo‘ylab joylashgan qismini o‘z ichiga oladi.

Belning ko‘z mushagi 4-ko‘krak umurtqasidan boshlab bel–dumg‘aza tutashgan joyigacha bo‘lgan qismni qamrab oladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Belning ko‘z mushagi uzunligi xaridor va sotuvchi o‘rtasidagi kelishuvga muvofiq belgilanadi.

Ichki file — 3770

Ichki file orqa qismdan (pistola usulida) yoki orqa chorakdan (pistola usulida) olinadi.

Mushak asoslari:

• M. iliacus va M. psoas major (ichki file);

• M. psoas minor va M. quadratus lumborum (yon tasmalar — side straps).

Aniqlashtirilishi lozim:

• Trimlangan.

• Pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

Ichki file, yon tasmasiz — 3775

Ichki file, yon tasmasiz ichki filedan **yon tasma (M. psoas minor)**ni olib tashlash orqali tayyorlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Kumush parda olib tashlangan.

Ichki filening bosh qismi [kod]

Ichki filening bosh qismi mushagining orqa qismidan iborat.

Aniqlash lozim:

• Trimlangan.

• Pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

Son dum qismi — 3735

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Son dum qismi orqa chorakdan qoplovchi son mushagining (M. tensor fasciae latae) tizza qismi ustida joylashgan orqa uchidan boshlanadigan kesim orqali tayyorlanadi. Kesim mushaklarning to‘rt boshli son mushagi guruhi asosigacha tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab davom ettiriladi. So‘ngra son kosasining old qismidan son dum qismining orqa chetidagi **quymich limfa tuguni**gacha to‘g‘ri kesim bajariladi. Bel qismi (oldingi uch) bel–dumg‘aza tutashgan joyi bo‘ylab, **yonbosh suyagi do‘mbog‘i**ning old qismidan biqinning qorin qismigacha to‘g‘ri kesim bilan ajratiladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Qalin biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan.

• Qoldirilgan M. tensor fasciae latae mushagining uzunligi ko‘rsatilgan.

• Kub shaklidagi bel qismi — 3815–3819

(3815 – 4-qovurg‘a, 3816 – 5-qovurg‘a, 3817 – 6-qovurg‘a, 3818 – 7-qovurg‘a, 3819 – 8-qovurg‘a)

Kub shaklidagi bel qismi yarim buzoq go‘sht tanalardan tayyorlanadi va uzun orqa mushagi (M. longissimus dorsi) hamda qovurg‘alarning orqa qismi ostida joylashgan unga tutash mushaklardan iborat bo‘ladi (4-qovurg‘aning orqa chetidan 13-qovurg‘agacha, 13-qovurg‘a ham kiradi).

Aniqlashtirilishi lozim:

• Qovurg‘a raqami va qovurg‘aning joylashuvi ko‘rsatilgan.

• Lip (M. iliocostalis) mushagi qoldirilgan.

Orqa tasma — 3838

Orqa tasma yarim buzoq go‘sht tanalardan tayyorlanadi va **uzun orqa mushagi (M. longissimus dorsi)**ning bel, ko‘krak va bo‘yin umurtqalarining tikanli hamda ko‘ndalang o‘simtalari bo‘ylab joylashgan qismini o‘z ichiga oladi.

Orqa tasma 4-bo‘yin umurtqasidan boshlab chanoq suyagigacha bo‘lgan qismni qamrab oladi va xaridor hamda sotuvchi o‘rtasidagi kelishuvga muvofiq turli uzunliklarda tayyorlanishi mumkin.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Kumush parda olib tashlangan.

• Muqobil uzunlik talablari ko‘rsatilgan.

Tana (orqa qismi olib tashlangan) — 3839

Tana (orqa qismi olib tashlangan) yengil vazndagi buzoq go‘sht tanalardan **uzun kesimdagi son qismi (3681)**ni olib tashlash, shuningdek barcha suyaklar, tog‘aylar, ochiq qolgan paylar, bo‘yin boylami va limfa tugunlarini olib tashlash orqali tayyorlanadi.

Tana (orqa qismi olib tashlangan) tarkibida A guruhiga kiruvchi asosiy bo‘laklarning mavjud bo‘lishi shart emas.

A guruhi

• Boldir

• Bo‘yin

• Orqa tasma

• Ichki file

Aniqlashtirilishi lozim:

• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• Diafragma olib tashlangan.

Bo‘yin-yelka qismi— 3830–3832

(3830 – 4-qovurg‘a, 3831 – 5-qovurg‘a, 3832 – 6-qovurg‘a)

Bo‘yin-yelka qismi oldingi chorakdan belgilangan qovurg‘alar oralig‘idagi qovurg‘a to‘plamini va tana qismini cropping line bo‘ylab olib tashlash orqali tayyorlanadi.

Shuningdek, oldingi boldir, kurak, kurakning yumshoq qismi hamda barcha suyaklar, tog‘aylar, paylar, bo‘yin boylami va limfa tugunlari olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqami.

• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.

• Kurak osti mushagi (M. subscapularis) olib tashlangan.

Bo‘yin-yelka ruloni — 3840–3842

(3840 – 4-qovurg‘a, 3841 – 5-qovurg‘a, 3842 – 6-qovurg‘a)

Bo‘yin-yelka ruloni bo‘yin-yelka qismidan tayyorlanadi. Qorin tomondagi kesim chizig‘i uzun orqa mushagining (M. longissimus dorsi) ko‘z mushagidan taxminan 75 mm masofada joylashadi va birinchi qovurg‘agacha umurtqa pog‘onasiga parallel ravishda davom etadi.

Trapetsiyasimon mushak (M. trapezius) va rombsimon mushak (M. rhomboideus) olib tashlanadi, kurak osti mushagi (M. subscapularis) esa mahkam birikkan holda qoldiriladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqami.

• Oldingi kesim chizig‘i:

• 6- va 7-bo‘yin umurtqalari orasida;

• 7-bo‘yin umurtqasi va 1-ko‘krak umurtqasi orasida.

• Trapetsiyasimon mushak qoldirilgan.

• Bo‘yin boylami olib tashlangan.

• Kurak osti mushagi (M. subscapularis) olib tashlangan.

Bo‘yin-yelkaning ko‘z mushagi — 3843?

Bo‘yin-yelkaning ko‘z mushagi quyidagi mushaklardan iborat:

• M. longissimus;

• M. spinalis;

• M. complexus;

• M. multifidus.

Bo‘yin-yelkaning ko‘z mushagi bo‘yin-yelka rulonidan (2275) oldingi tishsimon mushakning (M. serratus ventralis) bir qismini qorin chetidan taxminan 75 mm masofada, umurtqa pog‘onasiga parallel ravishda kesib olib tashlash orqali tayyorlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Kengligi: kesim chizig‘ining qorin chetidan masofasi.

• Bo‘yin boylami qoldirilgan yoki olib tashlangan.

Kurak osti qismi — 3844

Kurak osti qismi oldingi tishsimon mushak (M. serratus ventralis) va unga birikkan barcha mushaklardan iborat.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FRC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Suyaksiz kurak osti qovurg‘a qismi — 3845

(yoki xalqaro buzoq go‘shti terminologiyasidagi mos atama; biz uni “Suyaksiz buzoq yelka qovurg‘a qismi” deb ataymiz).

Bu yirik yelpig‘ichsimon mushak bo‘lib, orqa sohada qovurg‘alar ustida joylashadi va pastga, ko‘krak suyagi yoki tana qismi tomonga qadar cho‘ziladi. Mushak tolalari mushakning uzun o‘qiga parallel joylashgan bo‘lib, yuzasida qalin biriktiruvchi to‘qima qatlamlari mavjud.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan.

• Paylar olib tashlangan.

Kurakning yumshoq qismi — 3855

Kurakning yumshoq qismi konussimon shakldagi mushak bo‘lib, kurak suyagining tashqi tomonida, kurak qirrasining oldingi tomonida joylashadi. U oldingi chorakdan tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab ajratib olinadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Biriktiruvchi to‘qima qoplami olib tashlangan.

Boldir — 3886

Boldir oldingi va orqa oyoqlarning mushaklaridan, ya’ni yozuvchi va bukuvchi mushaklar guruhidan tayyorlanadi. Bundan tashqari, tovon mushagi (M. gastrocnemius) ham ushbu bo‘lak tarkibiga kiradi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Biriktiruvchi to‘qima va teri olib tashlangan.

• Faqat oldingi yoki faqat orqa boldirdan tayyorlangan.

• Paylar olib tashlangan.

• Mushak tarkibi ko‘rsatilgan, masalan, faqat tovon mushagi.

Tananing qovurg‘a plastinkasi / Tana va biqin qismi [kod]

Aniqlashtirilishi lozim:

• Qovurg‘alar soni ko‘rsatilgan.

• Qalin biqin mushagi (thick skirt) olib tashlangan.

Kurak qismi — 3850

Muqobil nomi: Clod

Kurak qismi oldingi chorakdan qovurg‘alar bilan kurak mushagi (M. latissimus dorsi), uning ustidagi trapetsiyasimon mushak (M. trapezius) hamda ostidagi oldingi tishsimon mushak (M. serratus ventralis) orasidagi tabiiy ajralish chizig‘i bo‘ylab tayyorlanadi.

Kurak qismi yelka suyagining orqa tomonida va kurak qirrasi ostida joylashgan bo‘lib, **uch boshli yelka mushagi (M. triceps brachii)**ning katta qismini o‘z ichiga oladi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Kurak tog‘ayi uchidan boshlab dumcha qismining uzunligi.

• Kurak osti mushagi (M. subscapularis) birikkan holda qoldirilgan.

• Yelka bo‘g‘imi uchidagi paylar olib tashlangan.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Kurak “Oyster” qismi (Blade Oyster) — 3851

Kurak osti mushagi (M. infraspinatus).

Bu mushak yelka suyagi bilan kurak suyagi tutashgan joydan boshlanib, kurak suyagi ustida joylashadi. Kurak suyagining qirrasi ushbu mushakning old tomonida joylashgan.

Mushak ichki va tashqi yuzalarida qalin biriktiruvchi to‘qima qatlamlari mavjudligi bilan tavsiflanadi. Mushak tolalari mushakning uzunligi bo‘ylab parallel joylashgan.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan.

• Paylar olib tashlangan.

Kurakning yumaloq qismi — 3852

Uch boshli yelka mushagi (M. triceps brachii).

Bu uch boshli mushak bo‘lib, yelka suyagining orqa va yuqori tomonida joylashadi hamda kurak suyagining orqa cheti bo‘ylab cho‘ziladi.

U o‘rtacha kattalikdagi ponasimon mushak bo‘lib, mushak boshchalari orasida biriktiruvchi to‘qima mavjud. Mushak tolalari mushakning eni bo‘ylab joylashgan.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan.

• Paylar olib tashlangan.

Kurakning yumshoq qismi — 3853

Katta yumaloq mushak (M. teres major).

Bu kichik konussimon mushak bo‘lib, uch boshli yelka mushagi (M. triceps brachii) ostida, shuningdek kurak suyagining osti va orqa cheti tomonida joylashgan. Mushak tolalari mushakning uzun o‘qi bo‘ylab parallel joylashgan. Ushbu mushakning tashqi yuzasida qalin biriktiruvchi to‘qima bo‘lishi mumkin.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Biriktiruvchi to‘qima olib tashlangan.

• Paylar olib tashlangan.

Yelka qismi [kod]

Oldingi chorak [kod?] yoki oldingi qismdan (forend) [kod?], tana qismi [kod?] va bo‘yin-yelka qismi (uzun kesim) [kod?] ajratilgandan so‘ng tayyorlanadi.

Suyak asoslari:

• kurak suyagi tog‘ayi bilan;

• yelka suyagi;

• bilak suyaklari ;

• bilak bo‘g‘imi.

Mushak asoslari:

• yelka mushaklari;

• oldingi oyoq mushaklari;

• oldingi boldir (shin) mushaklari [kod?];

• **ko‘taruvchi ko‘krak mushagi (M. pectoralis ascendens / M. pectoralis profundus)**ning bir qismi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• M. pectoralis ascendens olib tashlangan.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Yelkaning o‘rta qismi / Yelkaning ko‘z mushagi (kurak va kurak osti qismining bir qismi) [kod]

Suyaksiz yelka qismidan olinadi.

Mushak asoslari:

• M. triceps brachii (oldingi chorakning asosiy mushagi);
• M. infraspinatus (kurak “Oyster” qismi);
• M. subscapularis (kurak osti qismi);
• M. teres major.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Kurakning “Oyster” qismi uchi tekislangan.
• Pichoq bilan trimlangan.

Qalin biqin mushagi (osilib turuvchi yumshoq mushak) [kod]

Aniqlashtirilishi lozim:

• Trimlangan.
• Pardasi va yuzaki yog‘idan tozalangan.

Tovon mushagi [kod]

Mushak asoslari:

• M. gastrocnemius (tovon mushagi).

Tovon mushagi (to‘g‘ri kesim) [kod]

Mushak asoslari:

• M. gastrocnemius;
• M. biceps femoris va M. glutaeofemoralis mushaklarining pastki uchlari;
• M. semitendinosus (tashqi sonning ko‘z mushagi).

Aniqlash lozim:

• Tashqi sonning ko‘z mushagi va **tashqi sonning tekis qismi (outside flat)**ning bir qismi biriktirilgan.

Striploin (2-uslub) — 3761 (8 qovurg‘a)

Striploin orqa chorakdan **bel–dumg‘aza tutashgan joyidan biqinning qorin (ventral) qismigacha kesim bajarish orqali tayyorlanadi. Biqin qismi uzun orqa mushagining (M. longissimus dorsi) ko‘z mushagidan belgilangan masofada, ham oldingi, ham orqa uchlarida olib tashlanadi.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Talab etilgan qovurg‘a raqami.
• Ko‘z mushagidan masofa.
• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.
• Umurtqa usti boylami olib tashlangan.
• M. multifidi mushagi olib tashlangan.

Tovon mushagi — 3887

Tovon mushagi tashqi son qismidan M. gluteobiceps mushagidan ajratish orqali tayyorlanadi.

Tovon mushagi quyidagi mushaklardan iborat:

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• M. gastrocnemius;
• M. flexor digitorum superficialis.

Har ikkala mushak ham saqlab qolinishi lozim.

Yupqa biqin qismi — 3785

Yupqa biqin qismi orqa chorakdan **yuzaki chov limfa tugunidan boshlanadigan, to‘g‘ri qorin mushagini (M. rectus abdominis) teng ikkiga bo‘luvchi hamda son konturi bo‘ylab davom etuvchi kesim orqali tayyorlanadi. Kesim qovurg‘a konturi bo‘ylab 13-qovurg‘agacha davom ettiriladi va qorin yuzasigacha olib boriladi.

Qorin chetidagi biriktiruvchi to‘qima olib tashlanadi.

Belgilanishi lozim:

• M. cutaneus trunci qoldirilgan yoki olib tashlangan.
• M. cutaneus trunci ostidagi limfa bezi va yog‘ to‘planmalari qoldirilgan yoki olib tashlangan.

5.4.3 Buzoq go‘shti — ishlab chiqarish to‘plamlari

Qirqimlar — 3960

Qirqimlar — buzoq go‘sht tanalari, yarim buzoq go‘sht tanalari, chorak buzoq go‘sht tanalari yoki buzoq go‘sht tanalarning bir qismidan asosiy go‘sht bo‘laklari ajratilgandan keyin qoladigan go‘sht qismlaridir.

Qirqimlar to‘plami tarkibiga bosh go‘shtining hech qanday qismi, ichki a’zolar, yirik paylar yoki boylamlar kiritilmasligi lozim. Delikates go‘sht mahsulotlari, yirik paylar va boylamlar ham kiritilmasligi kerak.

Belgilanishi lozim:

• Qirqim bo‘laklarining minimal o‘lchami xaridor va sotuvchi o‘rtasidagi kelishuvga muvofiq belgilanadi.

Oldingi va orqa chorak — 3970

Oldingi va orqa chorak to‘plami oldingi va orqa choraklardan olingan belgilangan asosiy go‘sht bo‘laklari hamda ularga tegishli qirqimlardan iborat bo‘ladi.

To‘plam tarkibida 1-guruhdagi asosiy bo‘laklarning bo‘lishi majburiy emas, biroq unda 2-guruhdan kamida ikkita, shuningdek 3-guruhdan ham kamida ikkita asosiy go‘sht bo‘lagi bo‘lishi shart.

Aniqlashtirilishi lozim:

• Qirqimlar va aniqlash mumkin bo‘lgan alohida bo‘laklar chiqarib tashlanadi.

1-guruh:

• qovurg‘a ko‘z mushagi ruloni
• kurakning yumshoq qismi
• oldingi/orqa boldir
• ichki file
• biqin bifshteksi

2-guruh:

• Bo‘yin-yelka qismi
• Bo‘yin
• Kurak qismi

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5EPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

3-guruh:
• Tashqi son qismi
• Qalin biqin qismi
• Son dum qismi
• Striploin

Oldingi va orqa chorak go‘shti — 3985

Oldingi va orqa chorak go‘shti to‘plamlari oldingi va orqa choraklardan olingan belgilangan asosiy go‘sht bo‘laklari hamda ularga tegishli qirqimlardan iborat bo‘ladi.

To‘plam tarkibida 1-guruhdagi asosiy bo‘laklarning bo‘lishi majburiy emas, biroq unda 2-guruhdan kamida ikkita, shuningdek 3-guruhdan ham kamida ikkita asosiy go‘sht bo‘lagi bo‘lishi shart.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Tarkibga kiritilgan asosiy go‘sht bo‘laklari.
• Yupqa biqin/yupqa biqin go‘shti kiritilgan.
• Diafragma olib tashlangan.
• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.

1-guruh:
• Kub shaklidagi bel qismi
• Kurakning yumshoq qismi
• Oldingi/orqa boldir
• Ichki file
• Biqin bifshteksi

2-guruh:
• Sonning yuqori qismi
• Tashqi son qismi
• Qalin biqin qismi
• Son dum qismi
• Striploin

3-guruh:
• Bo‘yin-yelka qismi
• Bo‘yin
• Kurak qismi

Oldingi chorak — 3975

Oldingi chorak to‘plamlari oldingi chorakdan olingan asosiy go‘sht bo‘laklari va ularga tegishli qirqimlardan iborat bo‘ladi.

Oldingi chorak to‘plami tarkibida 1-guruhdagi asosiy bo‘laklarning bo‘lishi majburiy emas.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Tarkibga kiritilgan asosiy go‘sht bo‘lagi.
• Yupqa biqin/yupqa biqin go‘shti kiritilgan.
• Diafragma olib tashlangan.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.
• Tana go‘shti kiritilgan.
• Tarkibga kiritilgan orqa chorak go‘shti ko‘rsatilgan.

1-guruh:
• Kub shaklidagi bel qismi
• Kurakning yumshoq qismi
• Oldingi/orqa boldir

Oldingi chorak go‘shti — 3980–3983
(3980 – 10-qovurg‘a, 3981 – 11-qovurg‘a, 3982 – 12-qovurg‘a, 3983 – 13-qovurg‘a)

Oldingi chorak go‘shti to‘plamlari oldingi chorakdan olingan asosiy go‘sht bo‘laklari va ularga tegishli qirqimlardan iborat bo‘ladi.

Oldingi chorak go‘shti to‘plami tarkibida 1-guruhdagi asosiy bo‘laklarning bo‘lishi majburiy emas, biroq unda 2-guruhdan kamida ikkita asosiy go‘sht bo‘lagi bo‘lishi shart.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Tarkibga kiritilgan asosiy go‘sht bo‘lagi.
• Yupqa biqin/yupqa biqin go‘shti kiritilgan.
• Diafragma olib tashlangan.
• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.
• Tana go‘shti kiritilgan.
• Tarkibga kiritilgan orqa chorak go‘shti ko‘rsatilgan.

1-guruh:
• Kub shaklidagi bel qismi
• Kurakning yumshoq qismi
• Oldingi/orqa boldir

2-guruh:
• Bo‘yin-yelka qismi
• Bo‘yin
• Kurak qismi

Orqa chorak — 3950–3953
(3950 – 3-qovurg‘a, 3951 – 2-qovurg‘a, 3952 – 1-qovurg‘a, 3953 – 0-qovurg‘a)

Orqa chorak to‘plamlari orqa choraklardan tayyorlanadi va belgilangan asosiy go‘sht bo‘laklari hamda turli xil qirqim bo‘laklaridan iborat bo‘ladi. Orqa chorak to‘plami tarkibida 1-guruhdagi asosiy go‘sht bo‘laklarining bo‘lishi majburiy emas.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Tarkibga kiritilgan asosiy go‘sht bo‘lagi.
• Yupqa biqin/yupqa biqin go‘shti kiritilgan.
• Diafragma olib tashlangan.
• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.
• Tarkibga kiritilgan oldingi chorak go‘shti ko‘rsatilgan.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5EPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

1-guruh:
• Ichki file
• Boldir
• Biqin bifshteksi

Orqa chorak go‘shti — 3955–3958
(3955 – 3-qovurg‘a, 3956 – 2-qovurg‘a, 3957 – 1-qovurg‘a, 3958 – 0-qovurg‘a)

Orqa chorak go‘shti to‘plamlari belgilangan orqa chorakning asosiy go‘sht bo‘laklari va ularga tegishli qirqim bo‘laklaridan iborat bo‘ladi. To‘plam tarkibida 1-guruhdagi asosiy go‘sht bo‘laklarining bo‘lishi majburiy emas, biroq unda 2-guruhda keltirilgan asosiy go‘sht bo‘laklaridan kamida ikkitasi bo‘lishi shart.

Aniqlashtirilishi lozim:
• Tarkibga kiritilgan asosiy go‘sht bo‘lagi.
• Yupqa biqin/yupqa biqin go‘shti kiritilgan.
• Diafragma olib tashlangan.
• Qovurg‘alararo mushaklar olib tashlangan.
• Tarkibga kiritilgan oldingi chorak go‘shti ko‘rsatilgan.

1-guruh:
• Ichki file
• Boldir
• Biqin bifshteksi

2-guruh:
• Sonning yuqori qismi
• Tashqi son qismi
• Qalin biqin qismi
• Son dum qismi
• Striploin

5.5 Suyaksiz buzoq go‘shti ishlab chiqarish uchun yirik qadoqlarning ta’rifi

Ishlab chiqarish uchun yirik qadoqlar odatda quyidagi tarkibiy qismlarning kombinatsiyasidan iborat bo‘ladi:
• Asosiy go‘sht bo‘laklari yoki ularning qismlari.
• Asosiy go‘sht bo‘laklarini tayyorlashdan qolgan qirqimlar.
• Suyaksiz oldingi yoki orqa chorak go‘shti.
• Qiymalash uchun mo‘ljallangan mol go‘shti.

Ishlab chiqarish qadoqlari odatda ma’lum yog‘siz go‘sht miqdori bo‘yicha tayyorlanadi. Bu ko‘rsatkich ko‘z bilan ko‘rib baholash yoki kimyoviy tahlil orqali aniqlanadi hamda qadoqdagi yog‘siz go‘shtning foiz miqdori sifatida ifodalanadi.

• Kimyoviy usul bilan aniqlangan yog‘siz go‘sht miqdori — namunadagi umumiy massa tarkibidan kimyoviy usul bilan aniqlangan yog‘ miqdorini ayirish orqali hisoblanadi va umumiy namunaga nisbatan foizlarda ifodalanadi.

• Kimyoviy yog‘siz go‘sht miqdori bo‘yicha tayyorlangan barcha yirik ishlab chiqarish qadoqlari kimyoviy yog‘siz go‘sht ko‘rsatkichi bo‘yicha belgilangan talablarga muvofiq bo‘lishi lozim. Kimyoviy yog‘siz go‘sht ko‘rsatkichi aniq bo‘lishi hamda uni aniqlash uchun namunalar

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FRC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY XO'JALIGI VAZIRLIGI

olish, sinovdan o‘tkazish va natijalarni qayd etish bo‘yicha ishonchli dastur bilan tasdiqlangan bo‘lishi kerak. Kimyoviy yog‘siz go‘sht miqdori odatda foizlarda ifodalanadi, masalan: (85 % CL).

• Ko‘z bilan ko‘riladigan yog‘siz go‘sht miqdori — go‘sht tarkibidan yog‘ miqdorini ko‘z bilan ko‘rib baholash yo‘li bilan aniqlanadigan ko‘rsatkich bo‘lib, foizlarda ifodalanadi.

Ishlab chiqarish uchun mo‘ljallangan go‘shtdagi kimyoviy yog‘siz go‘sht miqdorini aniqlash usuli xaridor va sotuvchi o‘rtasida kelishilishi lozim.

Ishlab chiqarish uchun yirik qadoqlar odatda quyidagi tarkibiy qismlarning kombinatsiyasidan iborat bo‘ladi:

• Asosiy go‘sht bo‘laklari yoki ularning qismlari.
• Asosiy go‘sht bo‘laklarini tayyorlashdan qolgan qirqimlar.
• Suyaksiz buzoq go‘sht tanalari, tana qismi, oldingi chorak, orqa chorak yoki qirqimlar.
• Bo‘laklarning minimal o‘lchami belgilanishi mumkin.

5.6 Buzoq go‘shtining standart asosiy bo‘laklari uchun mushaklar ma’lumotnomasi

5.6.1 Tana tuzilishining yon va ichki ko‘rinishi

5.6.2 Mushak nomlari va boshqa tuzilmalarning alifbo bo‘yicha ro‘yxati

Kod	Mushak nomi
0001	M. adductor femoris
0002	M. anconaeus
0003	M. articularis genu
0004	M. biceps brachii
0005	M. biceps femoris (sin. gluteobiceps)
0006	M. brachialis
0007	M. brachiocephalicus
0008	M. coracobrachialis
0009	M. cutaneus omobrachialis
0010	M. cutaneus trunci
0011	M. deltoideus
0012	M. diaphragma
0013	M. extensor carpi obliquus
0014	M. extensor carpi radialis
0015	M. extensor carpi ulnaris
0016	M. extensor digiti quarti proprius
0017	M. extensor digiti quarti proprius (pedis)
0018	M. extensor digiti tertii proprius
0019	M. extensor digiti tertii proprius (pedis)
0020	M. extensor digitorum communis
0021	M. extensor digitorum longus
0022	M. flexor carpi radialis
0023	M. flexor carpi ulnaris
0024	M. flexor digitorum longus
0025	M. flexor digitorum profundus
0026	M. flexor digitorum profundus
0027	M. flexor digitorum sublimis
0028	M. flexor hallucis longus

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FRC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

0029 M. gastrocnemius
0030 M. gluteus accessorius
0031 M. gluteus medius
0032 M. gluteus profundus
0033 M. gracilis
0034 M. iliacus
0035 M. iliocostalis
0036 M. infraspinatus
0037 Mm. intercostales externus et internus
0038 Mm. intertransversarii cervicis
0039 M. intertransversarius longus
0040 M. ischiocavernosus
0041 M. latissimus dorsi
0042 M. levatores costarum
0043 M. longissimus cervicis
0044 Mm. longissimus capitis et atlantis
0045 M. longissimus dorsi (sin. M. longissimus thoracis et lumborum)
0046 M. longus capitis
0047 M. longus colli
0048 M. multifidi cervicis
0049 Mm. multifidi dorsi
0050 M. obliquus capitis caudalis
0051 M. obliquus externus abdominis
0052 M. obliquus internus abdominis
0053 Mm. obturator externus et internus
0054 M. omotransversarius
0055 M. pectineus
0056 M. pectoralis profundus
0057 M. pectoralis superficialis
0058 M. peronaeus longus
0059 M. peronaeus tertius
0060 M. popliteus
0061 M. protractor praeputii
0062 M. psoas major
0063 M. psoas minor
0064 M. rectus abdominis
0065 M. rectus capitis dorsalis major
0066 M. rectus femoris
0067 M. rectus thoracis
0068 M. rhomboideus
0069 Mm. sacrococcygeus dorsalis et lateralis
0070 M. sartorius
0071 M. scalenus dorsalis
0072 M. scalenus ventralis
0073 M. semimembranosus
0074 M. semispinalis capitis
0075 M. semitendinosus

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FRC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

0076 M. serratus dorsalis caudalis
0077 M. serratus dorsalis cranialis
0078 M. serratus ventralis cervicis
0079 M. serratus ventralis thoracis
0080 M. soleus
0081 M. spinalis dorsi
0082 M. splenius
0083 M. sternocephalicus
0084 M. subscapularis
0085 M. supraspinatus
0086 M. tensor fasciae antibrachii
0087 M. tensor fasciae latae
0088 M. teres major
0089 M. teres minor
0090 M. tibialis anterior
0091 M. tibialis posterior
0092 M. transversus abdominis
0093 M. trapezius cervicalis
0094 M. trapezius thoracis
0095 M. triceps brachii caput laterale
0096 M. triceps brachii caput longum
0097 M. triceps brachii caput mediale
0098 M. vastus intermedius
0099 M. vastus lateralis
0100 M. vastus medialis

Boshqa tuzilmalar

Kod Tuzilma nomi
0101 Atlantal limfa tuguni (atlantal lymph node)
0102 Quymich limfa tuguni (ischiatic lymph node)
0103 Bo‘yin boylami (Ligamentum nuchae)
0104 Suyak usti pardasi (Periosteum)
0105 Kurak oldi limfa tuguni (prescapular lymph node)
0106 Kurak suyagi (Scapula)
0107 Kurak tog‘ayi (Scapula cartilage)
0108 Yonbosh osti limfa tuguni (Subiliac lymph node)

Izoh: Indeksda keltirilgan to‘rt xonali raqamlar shtrix-kodlash (bar coding) talablari uchun mo‘ljallangan. Keyingi sahifalardagi mushaklar rasmlaridagi raqamlar raqamlar ketma-ketligi bo‘yicha ko‘rsatilgan.

[Skelet diagrammasi kiritiladi.]

5.6.3 Orqa chorakning asosiy go‘sht bo‘laklari

[Ichki son qismi / Tashqi son qismi]
[Son dum qismi / Qalin biqin qismi / Yupqa biqin qismi (3 qovurg‘a)
[(3 qovurg‘a) / Ichki file]

5.6.4 Oldingi chorakning asosiy go‘sht bo‘laklari

[Kurak qismi / Kurakning yumshoq qismi]

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026.O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

[Qisqa qovurg‘alar (5 qovurg‘a) / Tayyorlangan qovurg‘alar (5 qovurg‘a — 6-qovurg‘adan 10-qovurg‘agacha)]

[Bo‘yin-yelka qismi (5 qovurg‘a) / Tana qismi (10 qovurg‘a)]

[Boldir (oldingi chorak) / Boldir (orqa chorak) rasmi]

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Ilova I

Kodlashtirish tizimi

1. GS1 tizimining maqsadi

GS1 tizimi xaridorlar, sotuvchilar va uchinchi tomon muvofiqlikni baholash tashkilotlari o‘rtasidagi axborot almashinuvini yaxshilash maqsadida xalqaro miqyosda keng qo‘llaniladi. U xalqaro chegaralar bo‘ylab foydalanish uchun standartlashtirilgan identifikatsiya va aloqa tizimidir. Tizim GS1 Global Office tomonidan hamda dunyo bo‘ylab faoliyat yurituvchi milliy GS1 a’zo tashkilotlari bilan birgalikda boshqariladi.

Ushbu tizim kompaniya, tarmoq yoki mamlakatga xos kodlashtirish tizimlaridan foydalanishdagi cheklovlarni bartaraf etish hamda savdo jarayonlarini yanada samarali va hamkorlarning ehtiyojlariga tezkor javob beradigan holga keltirish uchun ishlab chiqilgan. GS1 standartlaridan foydalanish savdo mahsulotlari, xizmatlar, tomonlar va joylashuvlarni bir ma’noda aniqlash orqali xalqaro savdo va mahsulotlarni taqsimlashning samaradorligi hamda aniqligini oshiradi. GS1 identifikatsiya raqamlari savdo jarayonining zarur bosqichlarida elektron o‘qishni ta’minlash maqsadida ma’lumot tashuvchilarda (masalan, shtrix-kod belgilarida) ifodalanishi mumkin.

GS1 standartlari Elektron ma’lumotlar almashinuvi (EDI) va GS1 Global Data Synchronization Network (GDSN) tizimlarida qo‘llanilishi mumkin. Savdo hamkorlari EDI tizimidan mahsulot partiyalarini xarid qilish va jo‘natish holatiga oid xabarlarni elektron tarzda almashish uchun foydalanadilar. Savdo hamkorlari GDSN tizimidan o‘zlarining axborot tizimlarida savdo mahsulotlari va savdo ishtirokchilari haqidagi ma’lumotlarni sinxronlashtirish uchun foydalanadilar. Ushbu sinxronlashtirish mahsulotlarni global miqyosda yagona identifikatsiya qilish va tasniflashni ta’minlaydi hamda samarali global elektron tijoratni tashkil etishning muhim bosqichlaridan biri hisoblanadi.

2. GS1 tizimida BMT kodidan foydalanish

GS1 tizimi o‘zidan keyin keladigan ma’lumotlarning ma’nosi va formatini aniqlash uchun **qo‘llash identifikatorlari (Application Identifiers)**dan prefiks sifatida foydalanadi. Bu ochiq standart bo‘lib, xalqaro ta’minot zanjiridagi barcha kompaniyalar tomonidan, kodlarni dastlab qaysi kompaniya yaratganidan qat’i nazar, foydalanilishi va tushunilishi mumkin.

4.1-bandda belgilangan BMT xaridor spetsifikatsiyasi kodiga GS1 qo‘llash identifikatori (7002) biriktirilgan. Ushbu identifikator Global Trade Item Number (GTIN) bilan birgalikda qo‘llaniladi va GS1-128 shtrix-kod simvolikasi orqali ifodalanadi. Bu BMT kodi haqidagi ma’lumotlarni yuk tashish konteynerlaridagi GS1-128 shtrix-kod belgilariga mahsulot haqidagi boshqa ma’lumotlar bilan birga joylashtirish imkonini beradi (1 va 2-misollarga qarang).

UNECE go‘sht bo‘laklari ta’riflari yetkazib beruvchilar tomonidan GDSN global mahsulot tasniflash tizimining atributi sifatida foydalanish uchun ham taklif etilmoqda. Shu tariqa, yetkazib beruvchilar BMT go‘sht bo‘lagi kodidan foydalanib, GDSN tizimida har bir mahsulotning GTIN raqami uchun go‘sht bo‘lagini global miqyosda belgilashlari mumkin. Yetkazib beruvchi tomonidan ushbu ma’lumot kiritilgandan so‘ng barcha manfaatdor xaridorlar GDSN tizimida e’lon qilingan har bir mahsulotning aniq BMT go‘sht bo‘lagini bilishlari mumkin (3-misolga qarang).

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

1-misol:

2-misol:

(01) Global savdo mahsuloti raqami (GTIN)
(3102) Sof massa, kilogrammlarda
(15) Foydalanishning oxirgi sanasi
(7002) BMT xarid spetsifikatsiyasi kodi
(10) Partiya (lot) raqami

(01) Global savdo mahsuloti raqami (GTIN)
(3102) Sof massa, kilogrammlarda
(13) So‘yish/qadoqlash sanasi
(21) Seriya raqami

BMT kodi, sovitish holati, nav (klassifikatsiya) va yog‘ qalinligi kabi boshqa ma’lumotlar Elektron ma’lumotlar almashinuvi (EDI) xabarlari orqali GTIN bilan bog‘lanishi mumkin.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

3. Ta’minot zanjirida tizimni qo‘llash

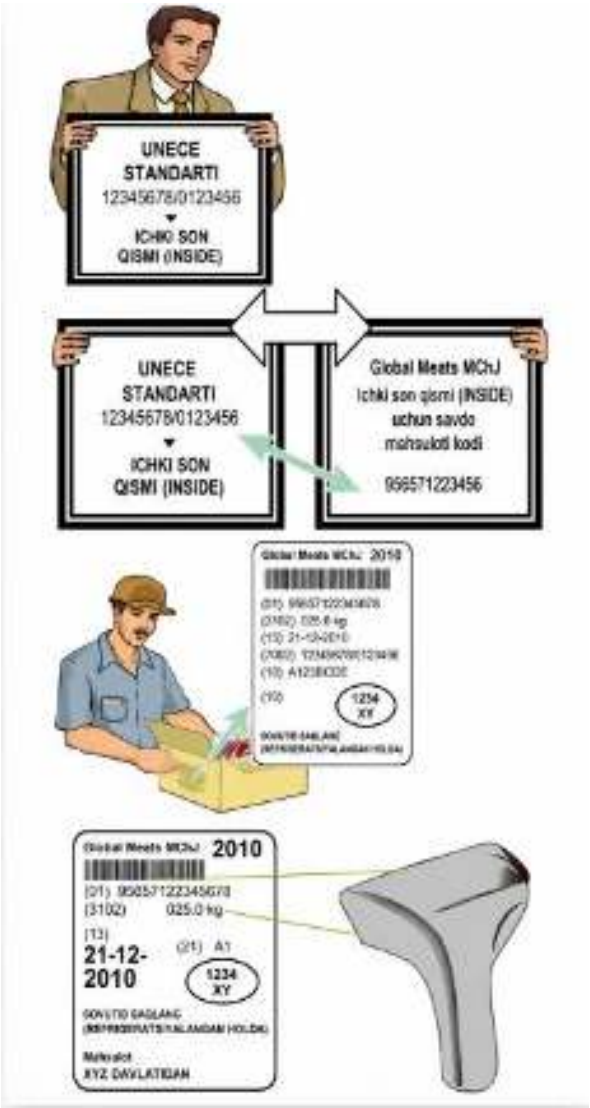
(1) Xaridorlar buyurtmani UNECE standarti va kodlashtirish sxemasidan foydalangan holda beradilar.

(2) Buyurtma olingandan so‘ng yetkazib beruvchilar UNECE kodlarini o‘zlarining savdo mahsuloti kodlariga (ya’ni Global Trade Item Number (GTIN)) aylantiradilar.

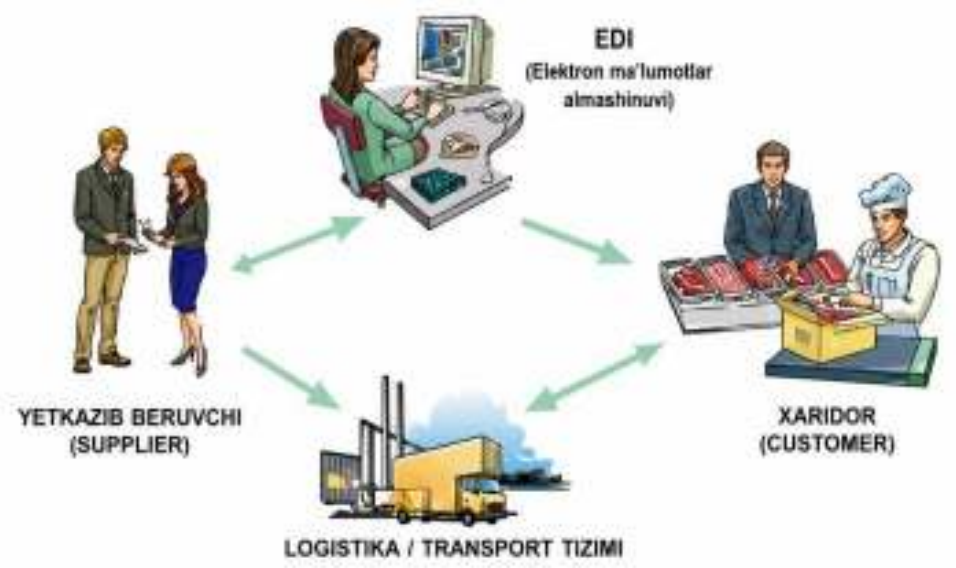
(3) Yetkazib beruvchilar buyurtmani xaridorlarga yetkazib beradilar. Tovarlar GS1-128 shtrix-kod belgisi bilan markalanadi.

(4) Xaridorlar buyurtmani qabul qiladilar va GS1-128 shtrix-kod belgisi skanerlanadi, bu esa tijorat, logistika va ma’muriy jarayonlarning avtomatik ravishda yangilanishini ta’minlaydi.

(5) GS1 standartlari bilan markalangan tovarlarning jismoniy harakati Elektron ma’lumotlar almashinuvi (EDI) xabarlari yordamida axborot oqimi bilan bog‘lanishi mumkin.

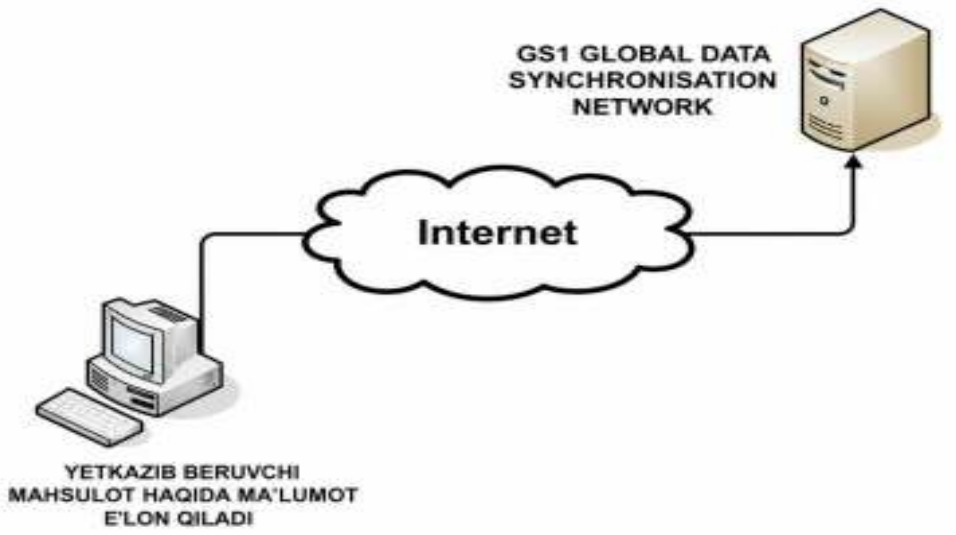

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

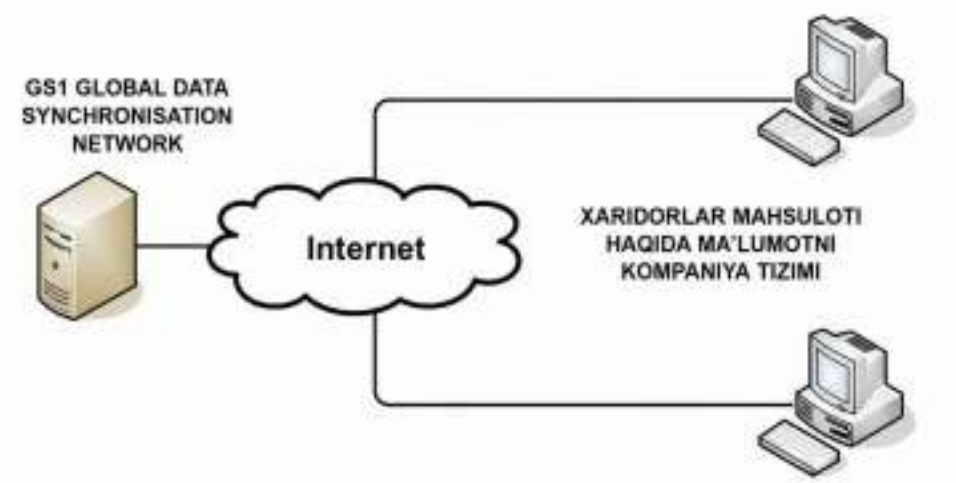
4. GDSN tizimida UNECE go‘sht bo‘laklari ta’riflaridan foydalanish

(1) Yetkazib beruvchilar GDSN tizimida mahsulot haqidagi ma’lumotlarni e’lon qiladilar yoki yangilaydilar hamda mahsulotning go‘sht bo‘lagini GDSN go‘sht bo‘lagi atributi yordamida belgilash uchun tegishli BMT go‘sht bo‘lagi ta’rifidan foydalanadilar.

(2) Manfaatdor xaridorlar GDSN tizimida e’lon qilingan UNECE go‘sht bo‘lagi va mahsulotga oid boshqa ma’lumotlardan foydalanib o‘z axborot tizimlaridagi mahsulot ma’lumotlarini sinxronlashtiradilar.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

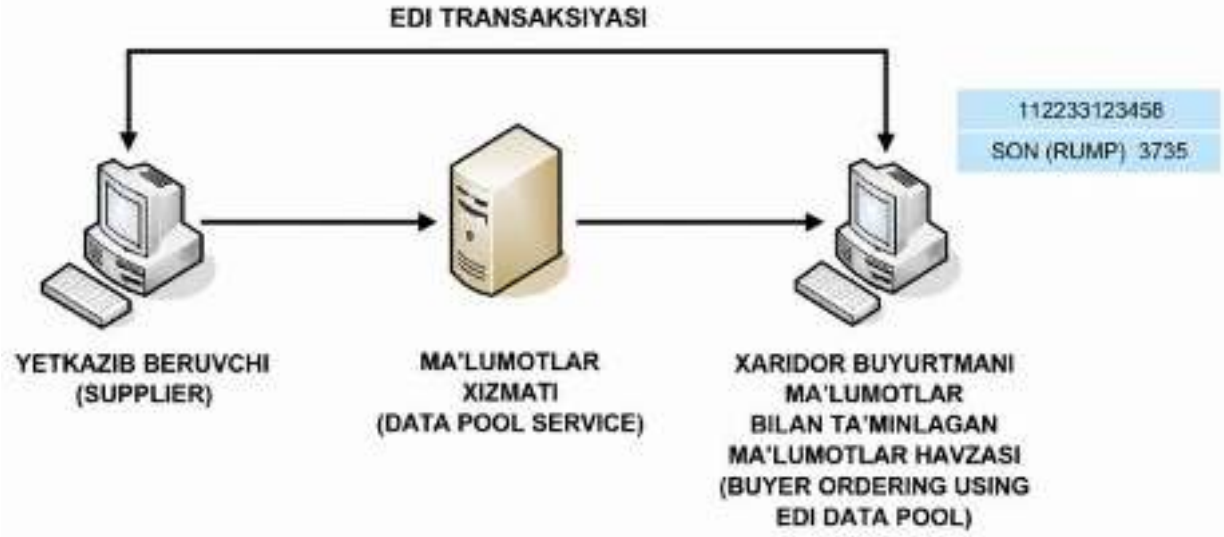

(3) Xaridorlar o‘z axborot tizimlarida BMT go‘sht bo‘lagi haqidagi ma’lumotlardan foydalanib GTIN bo‘yicha qaysi mahsulotlarga buyurtma berishni aniqlaydilar.

GTIN	MAHSULOT TA'RIFI	XUSUSIYATLAR (ATTRIBUTLAR)
12345678901234	Qo'y go'shti	2002
12345678901235	Mol go'shti	2011
12345678901236	Tovuq go'shti	2012
12345678901237	O'rdak	2031
12345678901238	Kurka	2032
12345678901239	Cho'chqa go'shti	2021
12345678901240	Qo'zichoq	2131

(4) Xaridorlar mahsulotni yetkazib beruvchidan buyurtma qilish uchun mahsulotning GTIN raqami va unga tegishli ma’lumotlardan Elektron ma’lumotlar almashinuvi (EDI) yoki GDSN bilan mos keluvchi ma’lumotlar havzasi (Data Pool) xizmat ko‘rsatuvchilari orqali foydalanadilar.

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI

Ilova II

Manzillar

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Yevropa iqtisodiy komissiyasi Qishloq xo‘jaligi standartlari bo‘limi Palais des Nations CH – 1211 Jeneva 10 SHVEYTSARIYA Tel: +41 22 917 1366Faks: +41 22 917 0629E-mail: agristandards@unece.orghttp://www.unece.org/trade/agr/

GS1 International Blue Tower Avenue Louise, 326 BE 1050 Bryussel BELGIYA Tel: +32 2 788 7800Faks: +32 2 788 7899http://www.gs1.org/contact/

AUS-MEAT Ltd1/33 Queensland Transport Road North Murarrie Queensland 4172 AVSTRALIYA Tel: +61 7 33 61 92 00 Faks: +61 7 33 61 92 22E-mail: ausmeat@ausmeat.com.auhttp://www.ausmeat.com.au/

Polsha Qishloq xo‘jaligi va qishloq hududlarini rivojlantirish vazirligi 30 Wspólna ko‘chasi 00-930 Varshava POLSHA Tel: +48 22-623 2061 Faks: +48 22-623 2300 E-mail: joanna.trybus@minrol.gov.plintegracja@ijhars.gov.pl

Fransiya Iste'mol, raqobat va firibgarlikka qarshi kurash bosh boshqarmasi Ma'muriy shahar Bd de la Liberté – CS92104 Rennes Cedex 9CP 35021 FRANSIYA Tel: +33 2 99 29 76 00Faks: +33 2 99 29 80 05E-mail: alain.boismartel@dgccrf.finances.gouv.fr

Amerika Qo‘shma Shtatlari Qishloq xo‘jaligi vazirligi (USDA)Qishloq xo‘jaligi marketing xizmatiChorvachilik va urug‘lik dasturi1400 Independence Ave., S.W.Washington D.C. 20250 0249AMERIKA QO‘SHMA SHTATLARI Tel: +1 202 720 5705 Faks: +1 202 720 3499E-mail: craig.morris@ams.usda.govwww.ams.usda.gov

Xitoy Xalq Respublikasi Go‘sht sifati va xavfsizligini nazorat qilish milliy markazi Nankin qishloq xo‘jaligi universiteti 1 Weigang ko‘chasi 210095 Nankin XITOY XALQ RESPUBLIKASI Tel: +86 25-84395376 Faks: +86 25-84395939E-mail: ghzhou@njau.edu.cnhttp://www.meatfood.com

Butun Rossiya Go‘sht sanoati ilmiy-tadqiqot institute Talalixina ko‘chasi, 26109316 Moskva ROSSIYA FEDERATSIYASI Tel: +7 495-676-9511Faks: +7 495-676-9551E-mail: vniimp@orc.ru

STANDARTLAR INSTITUTI #HMJ5FPC3UK - 25.09.2026 O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGI VAZIRLIGI